ԱԶԴԱԿ
ՕՐԱԹԵՐԹ

AZTAG QUOTIDIEN POLITIQUE ET LITTERAIRE

200.000 Լ.Ո. 100-ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻԻ 202 (27273) ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ, 19 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 2026 8 ԷՋ

ՓՐԱԿԱՅԻ ՄԷՋ ԲՈՂՈՔԻ ՑՈՅՑ

Հարիւր հազարաւոր չեխեր Փրակայի մէջ ցոյց կատարեցին՝ բողոքելով կառավարութեան ծրագիրին դէմ, որ կը նախատեսէ կրճատել պետական լրատւամիջոցներուն համար նախատեսուած վճարումը եւ ֆինանսաւորումը տեղափոխել պետական պիւտճէ:

Քննադատներու համաձայն, այս քաղաքականութիւնը պիտի վնասէ հեռարձակողներու անկախութեան եւ կենսունակութեան:

Ցուցարարները բարձրացուցած էին «Լրատուամիջոցներէն հեռու մնացէ՛ք» գրութեամբ պաստառներ:

Բողոքի ցոյցին մասնակիցներուն թիւը 1989-ին համայնավարական իշխանութեան դէմ թաւշեայ յեղափոխութեան մասնակցութեան թիւէն բարձր էր:

ՄՈՒՆ. «ՀԸԶՊԱԼԼԱՅԻ ՉԷՆՔԸ ԱՅԼԵՒՍ ԼԻԲԱՆԱՆԸ ՊԱՇՏՊԱՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ Չ'ՕԳՏԱԳՈՐԾՈՒԻՐ, ԱՅԼ՝ ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ԾՐԱԳԻՐՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ»

Հանրապետութեան նախագահ Ժոզեֆ Աուն իրաքեան «Տուժլա» պատկերասփիւռի կայանին հետ հարցազրոյցի ընթացքին յայտնեց. «Մեր կարեւորագոյն հարցերէն մէկը մէկ կողմէ լիբանանցի ժողովուրդին ու անոր պետութեան միջեւ, իսկ միւս կողմէ պետութեան եւ արաբական ու միջազգային հասարակութեան միջեւ վստահութեան վերականգնումն է: Պէտք է աւելի մեծ ջանք թափենք: Փոխարէնը փափաքինք, որ մեր արաբ եղբայրները աւելի մեր կողքին կանգնին»:

Նախագահ Աուն շեշտեց. «Պահանջուած առաջին քայլը հարաւային Լիբանանէն իսրայէլեան հեռացումն է: Եւ վնասուած շրջաններու վերաշինութեան համար ուսումնասիրութիւնները ունինք»:

«Հըզպալլայի հետ ուղղակի եւ անուղղակի հաղորդակցութիւններու ընթացքին կը փորձենք ընդգծել, թէ զէնքը այլեւս օգտակար չէ, եւ պետութիւնն է, որ բոլորը կը պաշտպանէ: Մենք անոր հետ կը խօսինք եւ զայն կը հրաւիրենք մեզի հետ խօսելու՝ անոր զէնքին խաղաղ լուծման հասնելու համար», ըսաւ ան:

Անդրադառնալով Իսրայէլի հետ բանակցութիւններուն՝ հանրապետութեան նախագահը յայտնեց. «2-րդ, 3-րդ եւ 4-րդ փուլերուն կը սպասենք, սակայն ատոնք իսրայէլեան կառավարութեան կազմութեան կը սպասեն: Ընդհանուր կերպով կը շեշտեմ, թէ դիւանագիտութեան որդեգրումէն զատ այլընտրանք չունինք, բանակցութիւնները զիջում չեն, եւ բանակցողը պէտք է գիտնայ իր աշխատանքը ինչպէս կատարել, խստութեան ու ճկունութեան պահերը գնահատել»:

Աուն դէմ արտայայտուեցաւ զինաթափման Իսրայէլի կողմէ ստուգման՝ ընդգծելով, որ անընդունելի է, որ ոեւէ մէկը խախտէ Լիբանանի գերիշխանութիւնը եւ լիբանանեան բանակի դերը: «Ով որ կ'ուզէ ստուգել, կրնայ դիմել միջազգային խումբի (արաբական կամ եւրոպական), սակայն ատիկա չի կրնար իսրայէլեան ըլլալ, որովհետեւ անընդունելի է, որ անիկա միաժամանակ հակառակորդ ու դատաւոր ըլլայ», աւելցուց ան:

Նախագահը բացատրեց, որ Իրանի հետ լաւագոյն յարաբերութիւններու ձգտումը պէտք է հիմնուած ըլլայ փոխադարձ յարգանքի եւ ներքին գործերուն չմիջամտելու վրայ: «Այն, ինչ որ Իրանը իրեն համար չ'ընդունիր, չեմ կրնար Լիբանանի համար ընդունիլ», յայտարարեց ան:

Նախագահը նշեց, որ Լիբանան չ'ընդունիր, որ զինք Սուրիոյ սպառնալու համար օգտագործեն, եւ հակառակն ալ ճիշդ է: Ան լաւագոյն յարաբերութիւններու կը ձգտի, եւ հարցերը ճիշդ ուղղութեամբ կ'ընթանան:

Անդրադառնալով Հըզպալլայի զէնքին՝ Աուն նշեց. «Ցաւօք, այդ զէնքը այլեւս Լիբանանի պաշտպանութեան համար չ'օգտագործուիր, այլ միայն շրջանային ծրագիրներու պաշտպանութեան համար»:

«Զինուորական տեսանկիւնէն, Կազայի մեր աջակցութենէն ի՞նչ օգտուեցանք: Մենք չկրցանք անոնց օգնել կամ դադրեցնել անոնց դէմ պատերազմը, փոխարէնը մենք մեզ ոչնչացուցինք եւ պատերազմը բերինք մեր սեփական հողը: Իսկ 2026 թուականին ինչպէ՞ս օգնեցինք Իրանին, եւ անոնց ի՞նչ զինուորական օգուտ բերինք: Արդիւնքը ի՞նչ եղաւ: 2023 թուականի պատերազմէն ետք մենք ունէինք շուրջ հինգ բլուրներ, որոնք իսրայէլացիներուն կողմէ գրաւուած էին, եւ քանի մը աւերուած սահմանային գիւղեր: Այսօր հարաւային Լիբանանի մեծ մասը գրաւուած է, բոլոր գրաւուած գիւղերը ամբողջովին աւերուած են, եւ մենք Իրանին թիկունք կանգնելով որեւէ զինուորական արդիւնքի չենք հասած: Այսպէս, կը հարցնեմ.«Ինչո՞ւ տեղի ունեցան այս երկու ճակատամարտերը: Անոնք չծառայեցին Լիբանանին, ընդհակառակը՝ անոնք անոր վրայ բեռ դարձան», յայտնեց նախագահ Աուն:

ԱՅՍՕՐ ՓՈՒԹԻՆ-ԹՐԱՄՓ-ՇԻ ԵՌԱԿՈՂՄ ՎԵՀԱԺՈՂՈՎ

Ռուսիոյ նախագահի յատուկ պատուիրակ Քիրիլ Տմիթրիեւ յայտարարեց, թէ ամերիկացի պատուիրակներ Սթիւ Ուիթքոֆն ու Ճարետ Քուշները Չինաստանի մէջ ռուս-չինա-ամերիկեան վեհաժողովին ներկայ պիտի չըլլան, որովհետեւ Ուքրանիոյ հակամարտութեան կարգաւորումով զբաղած են:

Նշենք, որ այսօր Չինաստանի Շինժին քաղաքին մէջ տեղի պիտի ունենայ Ռուսիոյ, Միացեալ Նահանգներու եւ Չինաստանի նախագահներ Վլատիմիր Փութինի, Տանըլտ Թրամփի եւ Շի Ճինփինկի վեհաժողովը:

Շար.ը՝ էջ 8

ՆՈՐ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ՆԱԽԱԳԻԾԸ ՊԻՏԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒԻ ՅԱՌԱՋԻԿԱՅ ՕՐԵՐՈՒՆ

Յառաջիկայ օրերուն պիտի հրապարակուի Հայաստանի նոր սահմանադրութեան նախագիծը: «Ազատութիւն» ձայնասփիւռի կայանի տեղեկութիւններով՝ նոր Սահմանադրութեան նախագիծի հրապարակումէն առաջ վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան ուղերձով պիտի դիմէ ժողովուրդին:

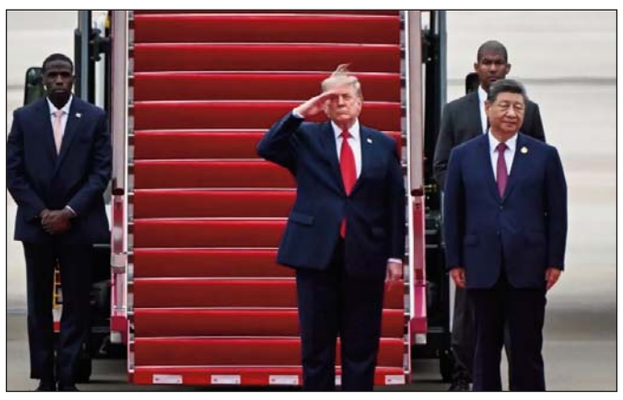
Այն, որ նախագիծը պիտի հրապարակուի քանի մը օրերու ընթացքին, երէկ լրագրողներու հետ զրոյցի ընթացքին հաստատեց նաեւ Ազգային ժողովի փոխնախագահ Վահագն Ալեքսանեան: Նա, սակայն, յստակ օր չնշեց:

«Չեւաչափին մասին պիտի ըլլան լրացուցիչ տեղեկութիւններ, վստահ եմ ամէն ինչ թափանցիկ պիտի ըլլայ», նշեց Ալեքսանեան:

Աւելի կանուխ արդարադատութեան նախարար Սրբուհի Գալեանն ու վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանը յայտարարած էին, որ նոր Սահմանադրութեան նախագիծը պիտի հրապարակուի նոյեմբերին:

Սահմանադրութեան փոփոխութեան շուրջ վերջին օրերուն սրած է Հայաստանի իշխանութեան եւ ընդդիմութեան միջեւ պայքարը: Նոր Սահմանադրութիւնը «ալիեւեան» անուանող 12 ընդդիմադիր ուժեր յայտարարած են համախմբուելու եւ իշխանութիւններուն նկատմամբ հանրային ճնշում գործադրելու մտադրութեան մասին՝ փաստաթուղթի ընդունումը կանխելու նպատակով:

ԴԻՄԱՒՈՐԵԼՈՎ ԹՐԱՄՓԸ՝ ՇԻ. «ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆԻ ՀԵՏ ՌԱԶՄԱՎԱՐԱԿԱՆ ՇԻՆԻՉ ՈՒ ԿԱՅՈՒՆ ՅԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ԿԸ ԶԳՏԻՄ»

Չինաստանի նախագահ Շի Ճինփինկ Շինժին քաղաքի օդակայանին մէջ Միացեալ Նահանգներու նախագահ Տանըլտ Թրամփը դիմաւորելով յայտնեց, որ Փեքինի եւ Ուաշինկթընի միջեւ «ռազմավարական շինիչ ու կայուն յարաբերութեան» կը ձգտի:

Ռուսիոյ նախագահ Վլատիմիր Փութինի եւ Թրամփի հետ եռակողմ վեհաժողովի նախօրեակին Շի յայտնեց. «Անհամբեր կը սպասեմ ձեզի հետ միտքերու խոր փոխանակման՝ Չինաստան-Միացեալ Նահանգներ յարաբերութիւններուն, Ասիա-խաղաղովկիանոսեան շրջանին մէջ համագործակցութեան եւ համաշխարհային մարդակին վերաբերող հիմնական հարցերու շուրջ՝ մեր երկու երկիրներուն միջեւ փոխադարձ յարգանքի, արդարութեան եւ փոխադարձութեան վրայ հիմնուած կառուցողական ու ռազմավարական առումով կայուն յարաբերութիւններու յառաջխաղացման նպատակով»:

ԼԱՒՐՈՎ. «ՖՐԱՆՍԱՅԻ ՈՒՔՐԱԻՈՅ ՄԷՋ ՉԻՆՈՒՈՐՆԵՐ ՏԵՂԱԿԱՅԵԼԸ ՊԱՏԵՐԱԶՄԻՆ «ՈՒՂՂԱԿԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆ Է»

Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարար Սերկէյ Լաւրով յայտնեց, որ Ֆրանսայի Ուքրանիոյ մէջ զինուորներ տեղակայելը պատերազմին «ուղղակի մասնակցութիւն» է:

Լաւատեղեակ աղբիւր մը ԱՖՓ լրատու գործակալութեան յայտնած էր, որ խումբ մը ֆրանսացի զինուորներ ամիսներէ ի վեր Ուքրանիոյ մէջ տեղակայուած են ուքրանացի զինուորներ մարզելու եւ զինուորական սարքերու նորոգութեան համար:

«Մենք ատկէ տեղեակ ենք եւ մեր մտահոգութիւնը յայտնեցինք... այլեւս հարցը Ուքրանիոյ աջակցութիւնը չէ, այլ՝ այս պատերազմին ուղղակի մասնակցութիւնը», նշեց Լաւրով:

Ֆրանսան մերժեց Լաւրովի յայտարարութիւնը եւ զայն նկատեց «անհեթեթ»:

Ֆրանսայի պաշտպանութեան նախարարի տեղակալ Ալի Ռիւֆօ Ֆրանսայի Ազգային ժողովին մէջ յայտնեց, թէ Ուքրանիոյ մէջ մարզումի եւ սարքերու

Շար.ը՝ էջ 8

ՎԱՏԵՖՈՒԼ. «ԵՍ ՇԱՏ ՊԻՏԻ ՈՒԶԷԻ, ՈՐ ԱԶՐՊԷՅՃԱՆԻ ԵՒ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԻՋԵՒ ԽԱՂԱՂՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆԱԳԻՐ ՍՏՈՐԱԳՐՈՒԻ»

Ես շատ պիտի ուզէի, որ Ազրպէյճանի եւ Հայաստանի միջեւ խաղաղութեան պայմանագիր ստորագրուի: Ազրպէյճանի պետական ԱՓԱ լրատու գործակալութիւնը կը հաղորդէ, որ այս մասին Ազրպէյճանի արտաքին գործոց նախարար Ճէյհուն Պայրամովի հետ միացեալ մամլոյ ասուլիսի ընթացքին յայտարարած է Գերմանիոյ արտաքին գործոց նախարար Եոհան Վատեֆուլ:

«Եւրոպական Միութեան երկիրները նոյնպէս շահագրգռուած են այս շրջանին հետ աշխուժ համագործակցութեամբ: Նոր փոխադրամիջոցային

Շար.ը՝ էջ 8

ՊԱՅՐԱՄՈՎ. «ԹՐԻՓՓ-Ի ՄՈՒՏՔԻ ԵՒ ԵԼՔԻ ՀԱՏՈՒԱԾՆԵՐԸ ԿԸ ԳՏՆՈՒԻՆ ԱԶՐՊԷՅՃԱՆԻ ՏԱՐԱԾՔԻՆ ՄԷՋ, ՀԻՄՆԱԿԱՆ *ԹԵՔՆԻՔ* ՇՐՋԱԳԻԾԵՐԸ ՊԷՏՔ Է ՀԱՄԱՁԱՅՆԵՑՈՒԻՆ ՊԱՔՈՒԻ ՀԵՏ»

ԹՐԻՓՓ-ի մուտքի եւ ելքի հատուածները կը գտնուին Ազրպէյճանի տարածքին մէջ, հիմնական **թեքնիք** շրջագիծերը պէտք է համաձայնեցուին Պաքուի հետ: ԱՓԱ լրատու գործակալութիւնը կը հաղորդէ, որ այս մասին Գերմանիոյ արտաքին գործոց նախարար Եոհան Վատեֆուլի հետ միացեալ մամլոյ ասուլիսի ընթացքին յայտարարած է Ազրպէյճանի արտաքին գործոց նախարար Ճէյհուն Պայրամով:

«Վերջին քանի մը ամիսներուն ընթացքին Միացեալ Նահանգներու եւ Հայաստանի միջեւ բանակցութիւններ ընթացած են ԹՐԻՓՓ նախագիծի իրականացման ծիրին մէջ նախապատրաստական աշխատանքներու հարցերու շուրջ: Միեւնոյն ժամանակ, այդ երկաթուղիի մուտքի եւ ելքի կէտերը կը գտնուին հայ-ազրպէյճանական սահմանին վրայ:

«Նախագիծի իրականացման մօտենալուն զուգընթաց միանգամայն օրինաչափօրէն հարց յառաջացած է ատոր **թեքնիք** շրջագիծերը ազրպէյճանական կողմին հետ պարտադիր համաձայնեցնելու անհրաժեշտութեան մասին: Միացեալ Նահանգներու նախաձեռնութեամբ համաձայնութիւն ձեռք բերուած է միացեալ **թեքնիք** աշխատանքային խումբ ստեղծելու վերաբերեալ, որ իր աշխատանքը սկսած է 6 նոյեմբերին», յայտարարած է նախարարը:

Ազրպէյճանի արտաքին գործոց նախարարին համաձայն, **թեքնիք** աշխատանքային խումբի հիմնական խնդիրը **թեքնիք** շրջագիծերու համաձայնեցումն է երկու ուղղութիւններով՝ փոխադրամիջոցային, որ կ'ընդգրկէ թէ՛ ինքնաշարժային, թէ՛ ալ երկաթուղային ճամբան, ինչպէս նաեւ ելեկտրական մալուխի նախագիծը: Բացի ատկէ, խումբը պէտք է ապահովէ համապատասխան ենթակառոյցներու միացման համար անհրաժեշտ աշխատանքներու իրականացումը:

Շար.ը՝ էջ 8

ԱՅՑԵԼԵԼՈՎ ՆԱԽԱԳԱՀ ԱՈՒՆԻՆ՝

ՍԱԼԱՄ. «ԱՆՀՐԱԺԵՇՏ Է ԼԻԲԱՆԱՆԸ ՆՈՐ ԱՐԿԱԾԱԽՆԴՐՈՒԹԵԱՆ ՄԷՋ ՉՆԵՐՔԱՇԵԼ»

Հանրապետութեան նախագահ Ժոզեֆ Աուն երէկ առաւօտեան Պաապտայի պալատին մէջ ընդունեց վարչապետ Նաուաֆ Սալամը:

Վարչապետը հանդիպումէն ետք յայտնեց, որ նախագահը տեղեակ պահեց Քաթար իր այցելութենէն եւ ելեկտրականութեան թղթածրարին մէջ արձանագրուած յառաջընթացէն:

«Ասիկա նաեւ առիթ մըն էր գնահատելու շրջանային կացութիւնը եւ Լիբանանը միջազգային ու շրջանային բեւեռացումներու դէմ ամրացնելու, ինչպէս նաեւ շեշտելու զայն որեւէ նոր արկածախնդրութեան մէջ չներքաշելու անհրաժեշտութիւնը, որովհետեւ ատոր իբրեւ հետեւանք Լիբանանը բաւարար գին վճարած է», նշեց Սալամ:

ՔԱՅ. «ՀԸԶՊԱԼԼԱՅԻ ՉԻՆԱԹԱՓՈՒՄԷՆ ԱՌԱՋ ԼԻԲԱՆԱՆԷՆ ՊԻՏԻ ՉՀԵՌԱՆԱՆՔ»

Իսրայէլի պաշտպանութեան նախարար Իսրայէլ Քաց յայտարարեց. «Իսրայէլ ապահովական շրջաններու ներկայ գիծերէն պիտի չհեռանայ եւ այդտեղ դիրքերու վերադասաւորում պիտի չկատարէ, նախքան Կազայի մէջ Համասի կազմաքանդումն ու զինաթափումը, ամբողջ Լիբանանի մէջ Հզբզպալլայի զինաթափումը եւ Սուրիայէն եկող բոլոր ժիհատական սպառնալիքներու ոչնչացումը»:

«Եթէ ճակատները բռնկին, իսրայէլեան բանակը պատրաստ է խուսանաւում կատարելու եւ յաւելեալ հողեր գրաւելու՝ բնակչութիւնը դատարկելով, ահաբեկչութեան ենթակառոյցը քանդելով եւ զայն վերածելով հիւսիսի եւ հարաւի մէջ Իսրայէլի տեւական ապահովական շրջաններու մէկ մասը: Իսրայէլի բնակիչները պաշտպանել խոստացանք եւ ճիշդ այդ պիտի կատարենք», շեշտեց Քաց:

ԻՍԱ. «ԼԻԲԱՆԱՆԸ ԿԱՐԵԼԻՈՒԹԻՒՆ ՈՒՆԻ ԿԱՌՈՒՑԵԼՈՒ ԳԵՐԻՇԽԱՆ ՈՒ ԱՆՎՏԱՆԳ ԱՊԱԳԱՅ, ԵՒ ԱՄԵՐԻԿԱՆ ԱՆՈՐ ԿՈՂՔԻՆ ԿԸ ԿԱՆԳՆԻ»

Լիբանանի մէջ Միացեալ Նահանգներու դեսպան Միշէլ Իսա նշեց. «Մէկ տարի առաջ ներկայացուցի Լիբանանի մէջ Միացեալ Նահանգներու դեսպանի հաւատարմագիրներս: Իբրեւ Պէյրութ ծնած ամերիկացի դիւանագէտ մօտէն ծանօթացայ լիբանանցի ժողովուրդի արտակարգ ուժին եւ տարիներու վրայ անոր կատարած զոհողութիւններու ծաւալին»:

«Այսօր, Լիբանանը կանգնած է գերիշխան, անվտանգ ու բարգաւաճ ապագայ մը կառուցելու իսկական առիթի մը առջեւ, եւ Միացեալ Նահանգները այս երթին մէջ անոր կողքին կը կանգնին՝ իբրեւ հաստատ բարեկամ եւ աջակից», նշեց Իսա:

«Տակաւին ապագային նկատմամբ լաւատես եմ, որովհետեւ տեսայ, թէ ինչ կարելի է իրագործել, երբ Միացեալ Նահանգները առաջնորդեն, երբ լիբանանեան պետութեան հաստատութիւնները ստանձնեն իրենց պատասխանատուութիւնը, եւ երբ լիբանանցիները մերժեն, որ իրենց անցեալը իրենց ապագան ճշդողը ըլլայ», ըսաւ դեսպանը:

ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ԿԱՐՃ ԼՈՒՐԵՐ

●ԻՍՐԱՅԵԼԵԱՆ «Մաարիւ» օրաթերթ. «Իսրայէլեան բանակը Իրանի եւ Հզբզպալլայի հետ կռիւի նոր փուլի կը պատրաստուի»:

●ԼԱՒԱՏԵՂԵԱԿ աղբիւրներ «Ասաս»-ին. «ՄԱԿ-ի մօտ Միացեալ Նահանգներու դեսպան Մայքըլ Ուալցի այցելութիւնը Փարիզի մէջ Եօթներու խմբակի յայտարարութեան առաջին գործնական թարգմանութիւնն էր՝ շրջագծային համաձայնագիրին եւ ՄԱԿ-ի թիւ 1701 որոշումին իրականացման միասնաբար աջակցելու, ինչպէս նաեւ լիբանանեան բանակին աջակցելու համար ուժեղ, յուսալի եւ երկարաժամկէտ անվտանգութեան կառոյց մը ստեղծելու պահանջով, որ կը համապատասխանէ միջազգային բանաձեւին եւ կ'արտօնէ գործադրել եռակողմ համաձայնագիրը:

«Անիկա նաեւ կ'արտացոլէր երկու կողմերուն միջեւ լարուածութեան ու վստահութեան բացակայութեան ժամանակաշրջանէն ետք վերականգնուած եւ վերընտին կեանքի կոչուած ֆրանսական-ամերիկեան համակարգումի մէկ մասը»:

●ԱՂԲԻՒՐՆԵՐ «Նիտա Ուաթան» օրաթերթին. «Ղալիպաֆ-Պըրրի հաղորդակցութիւնը համընկնեցաւ ՄԱԿ-ի մօտ Միացեալ Նահանգներու դեսպան Մայք Ուալցի եւ Սէուտական Արաբիոյ պատուիրակ Եազիտ Պըն Ֆարհանի լիբանանցի պաշտօնատարներու հետ հանդիպումներուն, անիկա նաեւ տեղի ունեցաւ Թուրքիոյ նախագահ Ռեճեփ Թայիփ Էրտողանի որդիի՝ Լիբանան կատարած այցելութենէն մէկ օր ետք»:

●ԼԱՒԱՏԵՂԵԱԿ աղբիւրներ «Ասաս»-ին. «Ամերիկեան եւ իսրայէլեան հասկացողութեան մէջ ՄԱԿ-ի Ապահովութեան խորհուրդի թիւ 1701 որոշումը ժամկէտը անցած միջազգային «ապրանք»-ի նման կը թուի»:

●«ԼԵՊԱՆՈՆ ՖԱՅԼ». «Երեսփոխանական աղբիւր մը մտահոգութիւն կը յայտնէ, որ ՖԻՆԻԻԼ-ի ձեւաչափէն նոր միջազգային ձեւաչափ անցումը կրնայ առիթ դառնալ վերատեսութեան ենթարկելու հարաւային Լիբանանի հետ յարաբերելու կանոնները՝ երկրին վրայ լրացուցիչ պարտաւորութիւններ դնելով՝ առանց յստակ երաշխիքներու:

«Աղբիւրին կարծիքով, մարտահրաւէրը ոչ թէ միջազգային ծածկոյթի բնոյթին, այլ անոր լիազօրութիւններուն եւ գործառնական **մեքանիզմներու** սահմաններուն մէջ է, եւ թէ արդեօք անիկա պիտի ապահովէ՞ լիբանանեան իրաւունքներու պաշտպանութիւնը եւ բանակի աջակցութիւնը, թէ՞ պիտի դառնայ ճնշման գործիք՝ գետնի վրայ եւ քաղաքական ասպարէզի մէջ նոր իրողութիւններ պարտադրելու համար»:

●ՀԸԶՊԱԼԼԱՅԻ շրջանակները «Տիար» օրաթերթին. «Կուսակցութիւնը կը պահանջէ, որ երկխօսութիւնը ըլլայ լիբանանեան՝ հիմնուած սահմանադրութեան վրայ եւ որեւէ արտաքին հոգատարութենէ հեռու, եւ կը շեշտէ ներքին երկխօսութեան վերսկսելէ առաջ Իսրայէլի հետ բանակցութեան ուղին վերատեսութեան ենթարկելու, ուղղակի բանակցութիւնները դադրեցնելու կամ շրջագծային համաձայնութիւնը վերատեսութեան ենթարկելու անհրաժեշտութիւնը»:

●ԼԻԲԱՆԱՆԻ մէջ Իրաքի դեսպանատունը յայտարարեց, թէ Իրաքի վարչապետ Ալի Զէյտիի Պէյրութ այցելութիւնը ցնոր տնօրինութիւն յետաձգուած է:

●«ԼԵՊԱՆՈՆ ՖԱՅԼ». «Հզբզպալլան յատուկ կարեւորութիւն կ'ընծայէր Իրաքի վարչապետ Ալի Զէյտիի Լիբանան այցելութեան, նախքան յետաձգուիլը, մանաւանդ Հարաւային արուարձաններ սպասուող այցելութեան: Տըւեալները ցոյց տուին, թէ կուսակցութիւնը աշխատանք կը տանէր իրաքցի պաշտօնատարի դիմաւորման համար մեծ բազմութիւն ապահովելու՝ իր նկատմամբ ժողովրդային զօրակցութիւնն ու գետնի վրայ իր կազմակերպչական կարողութիւնը ցուցադրելու նպատակով: Այս այցելութիւնը ունէր յաւելեալ

Շար.ը՝ էջ 8

ՊԱՅՐԱԳՏԱՐԵԱՆ ԸՆԴՈՒՆԵՑ ԵԳԻՊՏՈՍԻ ԴԵՍՊԱՆԸ

Երիտասարդութեան եւ մարմնակրթութեան նախարար դոկտ. Նորա Պայրագտարեան ընդունեց Լիբանանի մէջ Եգիպտոսի դեսպան Թամիմ Խալաֆը:

Անոնց միջեւ կայացած այս առաջին հանդիպումին ընթացքին քննարկուեցան Լիբանանի եւ Եգիպտոսի միջեւ մարմնակրթական եւ երիտասարդական ոլորտներուն մէջ գործակցութեան ամրապնդման կարելիութիւնները:

Հանդիպումի ընթացքին նաեւ անդրադարձ կատարուեցաւ գործակցութեան հորիզոններուն, փորձառութիւններու փոխանակման եւ մարմնակրթական ու երիտասարդական աշխատանքներ եւ ձեռնարկներ կազմակերպելու կարելիութեան, ինչ որ կ'ամրապնդէ երկու երկիրներուն միջեւ յարաբերութիւնները եւ երիտասարդութեան ու մարմնակրթութեան ոլորտներուն ծառայող հասարակաց ծրագիրներու եւ նախաձեռնութիւններու դուռ կը բանայ:

ԾԱՅՐԱԳՈՅՆ ՎԱՐԴԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ԱՍՏԻՃԱՆՆԵՐՈՒ ՏՈՒՉՈՒԹԻՒՆ ԱՆԹԻԼԻԱՍԻ ՄԱՅՐԱՎԱՆՔԻՆ ՄԷՋ

Նախագահութեամբ՝

ՆՍՕՏՏ ԱՐԱՄ Ա. ՎԵՀԱՓԱՌ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻՆ

Կիրակի, 22 նոյեմբեր 2026-ին, Անթիլիասի մայրավանքի Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչ մայր տաճարին մէջ, յընթացս սուրբ եւ անմահ պատարագին, տեղի պիտի ունենայ ծայրագոյն վարդապետութեան աստիճաններու տուչութիւն՝ հետեւեալ վարդապետներուն.

1.- Հոգշ. Տ. Վահրիճ վրդ. Ղարախանեանի
2.- Հոգշ. Տ. Վաչէ վրդ. Պալըքճեանի
3.- Հոգշ. Տ. Վիգէն վրդ. Տալգըլըճեանի
4.- Հոգշ. Տ. Պսակ վրդ. Թէփիրճեանի
5.- Հոգշ. Տ. Յովակիմ վրդ. Բանճարճեանի
6.- Հոգշ. Տ. Զաւէն վրդ. Նաճարեանի
7.- Հոգշ. Տ. Արտաւազդ վրդ. Շարոյեանի
8.- Հոգշ. Տ. Լեւոն վրդ. Եղիայեանի
9. Հոգշ. Տ. Օշին վրդ. Չուալերթանեանի

Տուչութիւնը պիտի կատարէ ու քարոզէ՝

ԳԵՐՃ. Տ. ՄԵՍՐՈՊ ԱՐՔ. ՍԱՐԳԻՍԵԱՆ

Առաջնորդ Արաբական Միացեալ Էմիրութիւններու, Քաթարի եւ Շրջակայից հայոց թեմի

- Գիշերային ժամերգութիւն (Շաբաթ երեկոյեան՝ Պիքֆայայի մէջ)
- Առաւօտեան ժամերգութիւն ժամը 8:00-ին
- Սուրբ պատարագ ժամը 9:00-ին

Յայտնենք, որ շաբաթ, 21 նոյեմբեր 2026-ի առաւօտուն, թեկնածուները վեհափառ հայրապետին ներկայութեան պիտի ներկայացնեն ու պաշտպանեն իրենց աւարտաճառերը:

Կը հրաւիրենք մեր ժողովուրդի զաւակները մասնակից դառնալու ծայրագոյն վարդապետութեան աստիճաններու տուչութեան արարողութեան եւ աղօթակից ըլլալու մեր հոգեւոր հայրերուն:

ԴԻՒԱՆ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱՐԱՆԻ

www.aztagarabic.com

ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ՈՒՐԱՑՈՂՆԵՐԸ ԵՒ ՉՍՓԻՒՌՔԻ ԻՐԵՆՑ ԿԱՄԱԿԱՏԱՐՆԵՐԸ

Շուշիի մէջ Ալիեւ-Էրտողան զոյգը կը տօնէ քառասունչորսօրեայ պատերազմի յաղթանակը: Իսկ Հայաստանի մէջ՝ պատերազմի մոռացումով, Արցախէն հրաժարումը ամրագրելով եւ Ցեղասպանութեան ուրացումով, կը հաստատագրուին պարտութիւնն ու անոր յաջորդած վեցամեայ զիջողական քաղաքականութիւնը: Այդ բոլորը՝ յանուն հողային եւ գերիշխանական վերջին, բայց ոչ վերջնական, զիջումին՝ թուրանական միջանցքին, ի խնդիր ենթադրական խաղաղութեան կամ անոր անուրջին: Այս հիման վրայ ալ պատերազմի գլխաւոր պատասխանատու քաղաքական ուժը կը ձգտի կառուցել «իրական» Հայաստանը, պետութիւն-հայրենիքը կամ հայրենիք-պետութիւնը (տարբերութիւն չկայ մէկ անհմաստին եւ միւսին միջեւ) եւ պետականամէտ քաղաքացին, որուն հայկականութիւնը այնքան կարեւոր չէ, որքան՝ հայաստանաբնակութիւնը:

Անցնող վեց տարիներուն սփիւռքէն հայաստանեան իրադարձութիւններուն հետեւողներուս համար, թերեւս ամէնէն անհասկնալին կը մնայ պարտութեան գլխաւոր պատասխանատուին իշխանութեան վրայ մնալը, ընդ որում՝ երկու յաջորդական ընտրութիւններու արդիւնքով: Մինչդեռ, ինչպէս միջազգային փորձը ցոյց կու տայ, քաղաքական պատասխանատուութեան տրամաբանութիւնը կը պահանջէր, որ ան եռակողմ յայտարարութիւնը ստորագրելէ անմիջապէս ետք հրաժարական ներկայացնէր եւ Ազգային ժողովին կոչ ուղղէր՝ պարտութեան պատճառները բացայայտելու համար քննիչ յանձնաժողով կազմելու: Այդ քայլերը կրնային ուղի հարթել, որպէսզի քաղաքական խաւի բոլոր ղեկավարութիւնները՝ իշխանական թէ ընդդիմադիր, համախմբուէին, միասնաբար դիմագրաւէին պարտութեան հետեւանքները եւ խուսափէին երկպառակտումի ու ինքնաքանդիչ բեւեռացման թակարդէն:

Պարտութեան պատասխանատուին իշխանութեան վրայ մնալը նաեւ ընդդիմութեան ձախողութեան հետեւանքն է: Ընդդիմութիւնը փաստօրէն չյաջողեցաւ իշխանափոխութիւն իրականացնել ընտրութիւններու կամ զանգուածային զօրաշարժի ճամբով: Այդ ձախողութեան մասին, սակայն, մինչեւ օրս յստակ բացատրութիւն չկայ, ոչ ալ անկեղծ ինքնաքննադատութիւն կատարուած է: Առ այդ, շրջագայութեան մէջ դրուած է խօսոյթ մը, որուն համաձայն, ժողովուրդին համար աւելի մերժելի է «նախկին»-ներու վերադարձը, քան՝ պարտութեան պատասխանատուն պատասխանատուութեան կանչելը: Իր բոլոր պարզամտութեամբ հանդերձ, այս խօսոյթը ծառայած է իբրեւ իշխանութեան շարունակականութեան բացատրութիւն: Սակայն այնքան ալ յստակ չէ, թէ ո՛վ կը բնութագրուի իբրեւ «նախկին», երբ իշխող քաղաքական ուժին մէջ ալ անպակաս են նոյն բնութագրումին հարազատօրէն համապատասխանող դէմքերը:

Կը մնայ, որ վերջին ընտրութիւնները եկան ցոյց տալու, թէ այդ խօսոյթը առնուազն ժամանակավրէպ է, կամ այլեւս չի համոզեր ընտրողներու այն հատուածը, որուն աջակցութեամբ իշխող քաղաքական ուժը կը յաւակնէր Ազգային ժողովին մէջ սահմանադրական մեծամասնութիւն ապահովել եւ անխոչընդոտ շարունակել իր ծրագիրը: Աւելի՛ն. հակառակ արտաքին աննախընթաց զօրակցութեան, ֆինանսական օժանդակութեան, վարչական մեքենայի եւ **«ռեսուրս»**-ներու չարաշահման, սպառնալիքներուն եւ բռնաճնշումներով ընդդիմադիր թեկնածուները ահաբեկելու փորձերուն՝ իշխող ուժը այդ նպատակին չհասաւ: Մինչեւ իսկ պարզ մեծամասնութիւն ապահովելու համար ստիպուեցաւ, ընտրական յանձնաժողովի անամօթ գործակցութեամբ չեղարկել երրորդ ընդդիմադիր ուժին քուէները:

Ընտրութիւններուն յաջորդած ձերբակալութիւններն ու վարչապետի աթոռին վերահաստատուած իշխող ուժի ղեկավարին ակնյայտ ջղագրգռութիւնը եկան ցոյց տալու, որ ան այնքան ալ դիւրութեամբ պիտի չկարենայ իրականացնել «խաղաղութեան» համար Ազրպէյճանի ներկայացուցած վերջին, բայց՝ ոչ վերջնական, պահանջը՝ սահմանադրութեան փոփոխութիւնը: Ընդդիմութեան շարքերէն վեց ծախու քուէ չգտաւ: Այն «անմերժելի» առաջարկը, որ կը խոստանար ներկայացնել ընդդիմութեան, ի սկզբանէ մերժուեցաւ: Նոյնիսկ հասաւ այն աստիճանին, որ Ալիեւէն երաշխիք բերելու հարցով գրաւի գալ ուզեց...

Եւ ահաւասիկ, աննախընթացօրէն, խորհրդարանական թէ արտախորհրդարանական ընդդիմութիւնը որոշեց համախմբուիլ Ալիեւի սահմանադրութիւնը մերժելու օրակարգին շուրջ: Այդպիսով, ան նաեւ ընդառաջ կ'երթայ իշխող ուժի վերջին խաղաքարտին՝ արտահերթ ընտրութիւններու երթալու մարտահրաւէրին: Տակաւին կանուխ է որեւէ կանխորոշում ընելու համար, սակայն ժողովուրդին դիմելու ընդդիմութեան արշաւը կարծես արդէն մտահոգած է իշխող ուժը: Արտահերթ ընտրութիւններէն անկախ կամ անոնց զուգահեռ՝ իշխանութիւնը թերեւս դժուարութիւն ունենայ նաեւ իր կողմնակից ընտրազանգուածը զօրաշարժի ենթարկելու:

Այս պայմաններուն մէջ է, որ սփիւռքի գլխաւոր յանձնակատարին կազմակերպած հայկական երրորդ գագաթնաժողովը տեղի ունեցաւ չսփիւռքէն ժամանած կամակատարներու մասնակցութեամբ: Անոնք արդէն ժամանակէ մը ի վեր կը ձգտին հայկական տարբեր համայնքներուն մէջ Հայաստանը «իրականացնել»:

Չէր արժեր անդրադառնալ հոն արտայայտուած գաղափարներուն, եթէ նախաձեռնութիւնը տեղի ունեցած չըլլար պարտութեան վեցերորդ տարելիցի նախօրեակին, եւ անոր աշխատանքները աւարտած չըլլային ճիշդ այն օրը, երբ Ալիեւ-Էրտողան զոյգը հայաթափուած Արցախին մէջ կը տօնէր իր յաղթանակը՝ Ալիեւի՝ հայութիւնը նուաստացնող հերթական ելոյթով: Առաւել եւս, եթէ նոյեմբեր 9-ի նախօրեակին, նոյն այդ միջոցառման ընթացքին, վարչապետին եւ Ազգային անվտանգութեան խորհուրդի նախագահին ելոյթները կրկին թիրախաւորած չըլլային Ցեղասպանութեան հարցը՝ ուրացման նշաձողը քիչ մը եւս բարձրացնելով:

Առ ի յիշեցում, իրենց բոլոր քննադատելի կողմերով հանդերձ, «նախկիններու» կազմակերպած Հայաստան-սփիւռք խորհրդաժողովները ընդհանրապէս տեղի կ'ունենային անկախութեան տօնի նախօրեակին՝ սփիւռքէն ժամանածներու մասնակցութեամբ: Այս գագաթնաժողովին մասնակիցներուն, սակայն, հրաւէր չէր ուղղուած միջոցառման աւարտին յաջորդ օրը՝ նոյեմբեր 9-ին, Եռաբլուր այցելելու եւ քառասունչորսօրեայ պատերազմի զոհուածներուն յիշատակը յարգելու: Հասկնալի է, տրուած ըլլալով, որ ո՛չ կառավարութիւնը, ո՛չ ալ իշխանութեան վրայ գտնուող քաղաքական ուժը նման ծրագիր ունէին: Յստակ չէ նաեւ, թէ չսփիւռքի «իրականացած» կամակատարներէն քանի՛ հոգի այդուհանդերձ անհատական նախաձեռնութեամբ Եռաբլուր այցելած են:

Ընկերային ցանցերուն վրայ տեղադրուած տեսանիւթերը բարեբախտաբար ցոյց տուին, որ նոյեմբեր 9-ին Եռաբլուր այցելելու օրակարգի բացակայութեան նկատմամբ անտարբեր մեծամասնութեան կողքին կային նաեւ հայու արժանապատուութեան տէր քանի մը անձնաւորութիւններ: Սակայն անոնց յանդուգն հարցերուն իշխանութեան ներկայացուցիչներուն տուած պատասխանները բացայայտ դարձուցին, թէ որքա՜ն պատրաստ են անոնք, հարկ եղած պարագային, ցեղասպան պետութիւններուն հաճոյանալու համար ուրացումը աւելի բացայայտ դարձնելու՝ նոյնիսկ ինքնանուաստացման գնով:

Թէ սփիւռքի պառակտման ի՜նչ յանձնառութիւններով պարտութեան պատասխանատուներուն գործակալները կը վերադառնան իրենց համայնքները, ժամանակը ցոյց կու տայ: Թերեւս պարզապէս վերահըսկեն, որ Հայաստանի ապագայ օժանդակութիւնը **«սեքընտ հենտ»** հագուստներ չըլլան: Կամ ալ աշխուժօրէն հայրենադարձութեան աշխատանք տանին՝ իրենց հետ ունենալով Բ. Համաշխարհային պատերազմէն ետք ներգաղթի վերամշակուած ուղեցոյցները... Ամէն պարագայի, քիչ կասկած կայ, որ անոնք վերաթարմացուցած պիտի ըլլան համայնքային կառոյցները թիրախաւորող թունաւոր խօսքի իրենց բառապաշարն ու խաղաղութեան **«արկումենթ»**-ները, որոնց կարգին՝ Ալիեւի սահմանադրութեան որդեգրումը:

Սփիւռքեան ղեկավարութիւնները պէտք է ուշադիր ըլլան այն մաղձին, որ այդ ոչ ոք ներկայացնող անձնաւորութիւնները կրնան փորձել տարածել: Սակայն իրենք շատ աւելի կարեւոր ընելիք ունին, քան՝ այդ անձերուն պատասխանելը եւ հայաստանեան ներքաղաքական պառակտուածութեան մթնոլորտը համայնքներէն ներս փոխադրելը:

«Վերաշխուժացնել Ցեղասպանութեան օրակարգը՝ որպէս հաւաքական յանդուգն ծրագիր»: Այսպէս բանաձեւեց այդ առաջնահերթութիւնը Հարաւային Ամերիկայի մէջ հանրածանօթ մտաւորական մը: Իմանալէ ետք Փաշինեանի վերջին յայտարարութեան մասին, թէ Ցեղասպանութեան միջազգային ճանաչումը պարզապէս երրորդ կողմերու համար գործիք եղած է եւ պէտք է ամբողջովին դուրս բերուի արտաքին քաղաքականութեան օրակարգէն, ան խոստովանեցաւ, որ պետական պատասխանատուի մը կողմէ հնչած այդ ուրացումը անակնկալ էր եւ ցաւ ու ցասում կը պատճառէր:

Յուսալով հանդերձ, որ Հայաստանի մէջ Ալիեւի սահմանադրութիւնը եւ Ցեղասպանութեան ուրացումը ի վերջոյ պիտի զսպուին, սփիւռքի մէջ ժամանակն է գիտակցելու, որ Ցեղասպանութեան հարցը այնքան կարեւոր է, որ կարելի չէ կանխաւ վստահ ըլլալ, թէ անկախ Հայաստանի որեւէ իշխանութիւն անոր նկատմամբ պիտի ունենայ նոյնքան յանձնառութիւն, որքան՝ քաղաքականացած սփիւռքը, որ յաջողեցաւ այդ «մոռցուած» խնդիրը միջազգային օրակարգ բերել եւ ապահովել անոր ճանաչումը:

Փաստօրէն անկախութենէն ետք ոչ մէկ իշխանութիւն գիտցաւ արժեւորել այդ յաջողութիւնն ու անոր բացած դռները հայութեան եւ անկախ Հայաստանի համար: Ոչ ալ կրցաւ ամբողջապէս հասկնալ, թէ որքա՜ն անհրաժեշտ է Ցեղասպանութեան հարցին վերաբանաձեւումը՝ զայն դիւանագիտութեան համար ռազմավարական գործօնի վերածելու նպատակով: Մինչեւ այսօր տակաւին կը գործածուի «Ցեղասպանութեան միջազգային ճանաչում» յղացքը, մինչդեռ 2015-ի Համահայկական հռչակագիրը արդէն յայտարարած էր այդ հանգրուանէն անդին անցնելու անհրաժեշտութեան մասին:

Հայաստանի մէջ պետական (՞) քաղաքական մտածողութիւնը այդ ուղղութեամբ անհրաժեշտ պայծառատեսութիւնը չունեցաւ, թերեւս ոչ իսկ որոշումը՝ նման յառաջընթաց արձանագրելու համար: Այսօր պարտուած իշխանութիւնները կը փորձեն նոյնիսկ գերազանցել Լեւոն Տէր Պետրոսեանի՝ Ցեղասպանութեան հարցը արտաքին քաղաքականութեան օրակարգէն դուրս ձգելու մօտեցումը՝ այդ մերժումին տալով ուրացման համահունչ բանաձեւում:

Սփիւռքի մէջ ալ, պէտք է ընդունիլ, նման քայլ չառնուեցաւ: Այսօր ան աւելի քան անհրաժեշտ է: Մանաւանդ՝ ի տես Ցեղասպանութեան ժխտողականութեան թուրք-ազրպէյճանական համաշխարհային վերանորոգ եւ վստահաբար աւելի համարձակ յարձակողականի մը, որուն դիմաց լուռ պիտի մնան ուրացողները՝ յանձինս Երեւանի պարտուածներու իշխանութեան եւ չսփիւռքի անոր գործակալներուն:

Խ. ՏԷՐ ՂՈՒԿԱՍԵԱՆ

ՁԱՐԵՀ ԽՐԱԽՈՒՆԻ. ՀԱՅ ՈԳԻԻ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ ԱՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆ ՇԱՐՈՒՆԱԿԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ*

Մեր պատմութեան բոլոր ժամանակաշրջաններուն՝ անցեալին, այսօր եւ վաղը, իրենց կարեւորութիւնը կը պահպանեն այն արժէքները, որոնց մասին գրած ու բարձրաձայնած է հայ գրականութեան մեծերէն Զարեհ Խրախունին: Համազգային հայ կրթական եւ մշակութային Միութեան համար անոր ծնընդեան հարիւրամեակին նշումը պարտքի եւ պարտականութեան գիտակցութենէն բխող նախաձեռնութիւն մըն էր:

Այսօր կը խօսինք գրողի մը մասին, որ պոլսահայ գրականութեան բերաւ նոր մօտեցում եւ աշխարհընկալում, իր ստեղծագործութեամբ կամրջեց հայ գրականութեան երկու ճիւղերուն աւանդութիւնները եւ դարձաւ անոնց արժանաւոր շարունակողը՝ միաժամանակ պահպանելով իր ինքնատիպ գրական դիմագիծը:

Խրախունիի բանաստեղծութեան գրեթէ ամբողջ տարածքին ներկայ է հայ ոգիին պաշտամունքը: Անոր համոզումով, ոգին կրնայ նորանոր հորիզոններու հասնիլ, երբ միտքը ազատ է եւ անկաշկանդ: Ազատութեան ձգտումը աստիճանաբար կը ծաւալի իր բանաստեղծական խօսքին մէջ՝ ստանալով նոր արտայայտութիւններ եւ իմաստային խորութիւն: Այս առումով, Խրախունիի ազատերգութիւնը նոր էջ մը բացաւ հայ բանաստեղծութեան մէջ:

Ահաւասիկ՝ «Այս ծառը սուրբ» բանաստեղծութիւնը, որ մեզի կը փոխանցէ հայ ժողովուրդի անմահութեան ոգին.

«Օ՛, տնկեցէք, ամուր ձեռքով
խնամեցեք,
Ջարդարեցէք, պաշտպանեցէք,
պաշտեցէք,
Ազատութեան ծառն է այս»:

Խրախունի իր գրականութեամբ յաջողեցաւ արտայայտել ոչ միայն իր ծնընդավայրին մէջ տիրող մթնոլորտն ու մտայնութիւնները, այլեւ՝ մարդուն աշխարհընկալումը, որուն մէջ կը ձեւաւորուէր ապագայի տեսլականը: Դժուար է պատկերացնել պոլսահայ մտաւորականներու, յատկապէս գրողներու հոգեվիճակը այնպիսի պայմաններու մէջ, երբ անհրաժեշտ էր պայքարիլ հայ մնալու, ազգային ինքնութիւնը պահպանելու եւ, մանաւանդ, մայրենի լեզուն ու մշակոյթը ապրեցնելու համար:

«Ձգուշ որդի-չըլլայ որ
Երբ լեռն ի վեր բարձրանաք
Պատկառանքը ձգէք ձեռքէ,
յարգանքի մէջ թերանաք
Խօսիք խնդաք պոռաք կանչէք
բարձրաձայն
Ու խանգարէք անոր քունը
դարաւոր...»

Պոլսահայ գրականութիւնը ազգային ինքնաճանաչման ճանապարհին դարձաւ փրկարար ուժ մը: Զարեհ Խրախունին իր բանաստեղծութեամբ յստակօրէն արտայայտեց իբրեւ ազգ գոյատեւելու եւ ազգային շարունակականութեան գիտակցութիւնը արթուն պահելու բնազդը:

Ան այն սակաւաթիւ գրողներէն էր, որոնք իրականութիւնն ու երեւակայական աշխարհը այնպիսի ներդաշնակութեամբ կը միահիւսէին, որ ընթերցողին առջեւ կը բացուէր ամբողջական եւ գեղարուեստականօրէն յղացուած պատկեր մը:

Գրականագիտութեան գնահատումով, Խրախունիի բանաստեղծութիւնը նոր որակ եւ մտածողութիւն բերաւ հայ գրականութեան: Խորհրդապաշտութիւնը, որ յատկանշական է անոր ստեղծագործութեան, գրականութեան մէջ նոր հոսանք մը չէր: Անիկա իր արտայայտութիւնը գտած էր նաեւ արեւմտահայ բանաստեղծութեան եւ սփիւռքահայ գրականութեան մէջ, մասնաւորաբար՝ Չահրատի ստեղծագործութիւններուն ընդմէջէն: Սակայն Խրախունին իր գըրչակիցներուն կրկնութիւնը չեղաւ: Ան շարունակեց անոնց ստեղծագործական աւանդութիւնները՝ զանոնք հարստացնելով սեփական մտածողութեամբ եւ գեղարուեստական ինքնատիպ արտայայտութեամբ:

Այս առումով ուշագրաւ է «Նախերգանք» բանաստեղծութիւնը.

«Ինչպէս գրկեմ քեզ, որ գերիս
չըլլաս,
Ինչպէս կրեմ քեզ, որ իմ խաչս ըլլաս,
Ինչպէս գրեմ քեզ, որ ձօն չդառնաս,
Ինչպէս գովեմ քեզ, որ քայլերգ
դառնաս...»

ՌՈՒԶԱՆ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ
Համազգային Հայ Կրթական եւ Մշակութային Միութեան Հայաստանի գրասենեակի տնօրէն

Շար.ը՝ էջ 6

ՓԱՇԻՆԵԱՆԻ ԱՆԻՄԱՍՏ ԵԼՈՅԹԸ ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԽՈՀՐԴԱԺՈՂՈՎԻՆ

Վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան 6 նոյեմբերին ելոյթ ունեցաւ Երեւանի մէջ տեղի ունեցած Համաշխարհային հայկական խորհրդաժողովին:

2024 թուականին նմանօրինակ ժողովի մը ընթացքին ունեցած իր ելոյթով Փաշինեան վիրաւորեց բոլորը՝ յայտարարելով, թէ իր եւ իր լսարանին առջեւ ծառացած «ամէնէն մեծ խնդիրը» հայրենասիրութիւնն է: Ան նաեւ հանդէս եկաւ այն անհեթեթ պնդումով, որ՝ հայ ժողովուրդին մէջ հայրենասիրութիւնը սերմանած են օտար ուժերը: Աւելի՛ն. ան յայտարարեց, թէ Հայոց ցեղասպանութեան յիշատակումը խորհրդային քարոզչութեան գործիք եղած է: Բացի ատկէ, Փաշինեան նախատեց սփիւռքահայ լսարանը՝ քննադատելով եւ մերժելով Հայաստան ղրկուած անոնց մարդասիրական օգնութիւնը:

Այս տարուան խորհրդաժողովին Փաշինեան դարձեալ ի զուր վատնեց ժամանակը թէ՛ իր, թէ՛ հարիւրաւոր հայրենասէր սփիւռքահայերու, որոնք ձգած էին իրենց տունն ու աշխատանքը եւ հազարաւոր տոլարներ ծախսած օդանաւային տոմսերու, պանդոկներու եւ ուտելիքի վրայ՝ հայրենիք այցելելու համար:

Փաշինեան ոչինչ նոր ըսաւ, այլ կրկնեց «Իրական Հայաստան»-ի մասին իր քարոզչութիւնը, որ իսկութեան մէջ իր «կեղծ Հայաստանն» է:

Փաշինեանի մեծագոյն սխալը այն էր, որ ան 27 վայրկեան խօսեցաւ առանց գրաւոր բնագիրի՝ պարզապէս ըսելով այդ պահուն միտքը եկածը: Իր ըսածներուն մեծ մասը որեւէ աղերս չունէր սփիւռքի կամ ընդհանրապէս այլ նիւթի մը հետ:

Ան սկսաւ ըսելով՝ իբր թէ հայերը առաջին քրիստոնեայ ժողովուրդը չեն, ինչ որ պահ մը ապշեցուց խորհրդարանի մասնակիցները: Այնուհետեւ ան բացատրեց այն, ինչ որ գիտէ իւրաքանչիւր հայ. Հայաստան առաջին պետութիւնն է, որ ընդունած է քրիստոնէութիւնը: Ասկէ զատ, ան արժեզրկեց Հայաստանի կողմէ քրիստոնէութեան ընդունման պատմական նշանակութիւնը՝ պնդելով, որ հայերը զայն ընդունած են լոկ թագաւորին հրամանով:

Իր ելոյթին ընթացքին Փաշինեան բազմիցս բացատրեց հայրենիքի եւ պետութեան միջեւ եղած տարբերութիւնը: Հայերուն մեծ մասը գիտէ, որ անոնց միջեւ որեւէ տարբերութիւն չկայ: Թէեւ ճիշդ է, որ անցեալին հայ ժողովուրդը ունեցած է շատ աւելի մեծ պետութիւն, եւ յոյսով ենք, որ ապագային դարձեալ պիտի ունենայ, այսուհանդերձ, այն, ինչ որ ունինք այսօր ե՛ւ մեր հայրենիքն է, ե՛ւ մեր պետութիւնը: Անոնք նոյն բանն են:

Փաշինեան նոյնիսկ հարցադրում կատարեց, թէ՝ արդեօք հայ ժողովուրդը գոյութիւն ունեցա՞ծ է քրիստոնէութեան ընդունումէն առաջ: Ուրախ եմ, որ ան գոնէ չյայտարարեց, թէ մինչեւ 2018 թուական իր իշխանութեան գալը ո՛չ հայեր կային, ո՛չ ալ Հայաստան:

Առանց որեւէ ակնյայտ պատճառի՝ Փաշինեան այնուհետեւ երկարաշունչ մեկնաբանութիւններ ըրաւ հայ գիւղացիներուն մասին, որոնք չեն ուզեր վարորդական իրաւունքի վկայական կամ պետական համարանիշ ձեռք բերել, ինչպէս նաեւ ինքնաշարժներու **թեքնիք** քննութիւն կատարել: Այս հարցերէն ոչ մէկը կը վերաբերի սփիւռքահայերուն, որոնք Հայաստան ժամանած էին բոլորովին այլ նպատակով:

Այնուհետեւ Փաշինեան անմտօրէն պնդեց, որ Հայաստանի սահմանները թոյլ չեն տար, որ դրացի Ազրպէյճանն ու Թուրքիան ոտնձգութիւն կատարեն Հայաստանի տարածքին նկատմամբ: Ան, ըստ երեւոյթին, յոյս ունէր, որ ներկաները պիտի չյիշեն, թէ ազրպէյճանական բանակը 2021-2022 թուականներէն ի վեր բռնագրաւած է Հայաստանի Հանրապետութեան ինքնիշխան տարածքի որոշ հատուածները եւ կը շարունակէ մնալ հոն:

ՅԱՐՈՒԹ ՍԱՍՈՒՆԵԱՆ

Շար.ը՝ էջ 6

ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐ

ԻՉԱՊԵԼ ՊԱՅՐԱԳՏԱՐԵԱՆԻ ՀԱՄԵՐԳԸ

Հովանաւորութեամբ թեմի առաջնորդ Յովնան արք. Տէրտէրեանի, կազմակերպութեամբ «Ձըւարթնոց» մշակութային միութեան, 1 նոյեմբերին Պըրպենքի Սրբոց Ղեւոնդեանց մայր եկեղեցւոյ մէջ տեղի ունեցաւ «Անցեալի երգեր, աղօթքներ եւ օրօրոցայիններ» խորագիրով համերգ՝ կատարողութեամբ աշխարհահռչակ սոփրանօ Իզապէլ Պայրագտարեանի, ընկերակցութեամբ էլլի Չոուրի՝ տաւիղ, Ռայօ Ֆուրութայի՝ սրինգ եւ Միեր Մնացականեանի՝ տուտուկ: Համերգին իր մասնակցութիւնը բերաւ նաեւ միջազգային ճանաչում վայելող նկարիչ եւ տեսարուեստագէտ Գէորգ Մուրատ:

Համերգային յայտագիրը կ՚ընդգրկէր՝ միջնադարեան հոգեւոր երգեր, մանկական աղօթքներ, ժողովրդական խաղերգներ եւ օրօրոցայիններ: Ներկայացուեցան՝ Բաղդասար Դպիրի «Զարթի՛ր, Նազելի», Մխիթար Սեբաստացիի «Երանելի Մարիամ» ստեղծագործութիւնները, Յիսուսին նուիրուած օրօրոցայիններ, Կոմիտաս վարդապետի «Մանուկներու Հայր Մեր»-ը, «Եղնիկ», «Աղուէսի խաղը», «Հեքիաթ», «Արեւ», «Սար» եւ այլ մանկական երգերը, Բարսեղ Կանաչեանի «Պճինկօ», «Խաղաղ գիշեր է», «Քուն եղիր, բալաս» ստեղծագործութիւնները, ինչպէս նաեւ հայկական աւանդական երգեր, Միհրան Թումաճանի հաւաքագրած՝ Պարտիզակի, Տիգրանակերտի, Կեսարիոյ, Ակնի, Խարբերդի եւ Վանի ժողովրդական երգերը:

Աւարտին Յովնան սրբ. Տէրտէրեան ուղղեց իր գնահատանքի խօսքը: Ան անդրադարձաւ Իզապէլ Պայրագտարեանի արուեստագիտական վաստակին: Սրբազանը անդրադարձաւ նաեւ ազգային արմատներուն հաւատարիմ մնալու եւ մշակութային ժառանգութիւնը պահպանելու կարեւորութեան:

ԱՐՑԱԽԻ Ի ՆՊԱՍՏ ՀԱՒԱՔ, ԼՈՒՌ ՔԱՅԼԱՐՇԱՒ ԵՒ ՄՈՄԱՎԱՌՈՒԹԻՒՆ ԿԼԵՆՏԷՅԼԻ ՄԷՋ

8 նոյեմբերին հայ համայնքի անդամները հաւաքուեցան Կլենտէյլի մէջ՝ մասնակցելու «Միասնաբար՝ Արցախի համար» հաւաքին, լուռ քայլարշաւին եւ մոմավառութեան՝ վերահաստատելով իրենց յանձնառութիւնը Ազրպէյճանի մէջ պահուող հայ բանտարկեալներու ազատ արձակման, Արցախի բռնի տեղահանուած ժողովուրդի վերադարձի իրաւունքին եւ Արցախի հայկական ինքնութեան ու ժառանգութեան պաշտպանութեան ի նպաստ:

Կազմակերպուած Հայ յեղափոխական դաշնակցութեան Հայ երիտասարդաց դաշնակցութեան (ՀԵԴ) Արեւմտեան Ամերիկայի շրջանի վարչութեան կողմէ, հաւաքը տեղի ունեցաւ 9 նոյեմբեր 2020-ի զինադադարի եռակողմանի ստորագրութեան 6-րդ տարելիցի նախօրեակին: Ազրպէյճանական հետագայ շրջափակումը եւ 2023 սեպտեմբերին իրականացուած ռազմական յարձակումը պատճառ դարձան Արցախի հայաթափման:

Հաւաքը սկսաւ Արցախ եւ Պրոտուէյ փողոցներու խաչմերուկին վրայ, ուր մասնակիցները հաւաքուեցան լսելու հայ համայնքային, քաղաքական եւ հոգեւոր ներկայացուցիչներու խօսքերը, ապա լուռ քայլարշաւով ուղղուեցան դէպի Ս. Աստուածածին եկեղեցի՝ մոմավառութեան համար:

Արցախի պատմական Դադիվանքի նախկին հովիւ Յովհաննէս քհնյ. Յովհաննիսեան աղօթքով բացաւ հաւաքը: Ներկայիս Հայաստանի Եռաբլուր զինուորական պանթէոնին մէջ ծառայող քահանայ հայրը իրեն հետ բերած էր Դադիվանքի սուրբ խաչը, որ Արցախի հայ քրիստոնէական ժառանգութեան եւ տեղահանուած ժողովուրդին ու իրենց պապենական հայրենիքի միջեւ անխզելի հոգեւոր կապին խորհրդանիշն է:

ՀԵԴ-ի անունով Սաթիկ Սերայտարեան խօսք առնելով՝ ընդգծեց հայ երիտասարդութեան պատասխանատուութիւնը՝ շարունակելու պայքարը Արցախի համար եւ ապահովելու, որ անոր ժողովուրդի ճակատագիրը չլքուի:

ՀՅԴ Արեւմտեան Ամերիկայի Կեդրոնական կոմիտէին անունով, Վիգէն Սոսիկեան դատապարտեց Հայաստանի վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանի կառավարութիւնը՝ Արցախի եւ անոր ժողովուրդին հանդէպ իր պատասխանատուութենէն հրաժարելուն համար: Ան ընդգծեց, որ Արցախի համար հայ ազգային

Շար.ը՝ էջ 6

ԱԼԵՔՍ ԵՒ ԼԻՆԱ ՄԿՐՏԻՉԵԱՆ ԱՄՈԼԸ 9,6 ՄԻԼԻՈՆ ՏՈԼԱՐԻ ԻՇԽԱՆԱԿԱՆ ՆՈՒԻՐԱՏՈՒԹԻՒՆ ԿԱՏԱՐԵՑԻՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻՆ

6 նոյեմբերին Արեւմտեան թեմի առաջնորդ Գեղամ արք. Խաչերեան, իր կողքին ունենալով Ազգային վարչութեան ատենապետ Վահէ Յովակիմեանն ու ատենադպիր Էլիզապէթ Պոյաճեանը, Ազգային առաջնորդարանի դահլիճին մէջ ընդունեց այցելութիւնը իրաւաբան Ալեքս եւ Լինա Մկրտիչեան ամոլին, ներկայութեամբ Արեւմտեան թեմի ազգային վարժարաններու Խնամակալ մարմինի ատենապետ Սարգիս Ուրֆալեանի եւ անդամ Էզիտա Եագուպեանի, Ազգ. Շամլեան վարժարանի տնօրէն դոկտ. Թալին Քարկոտորեանի եւ վարժարանի Ուսումնական խորհուրդի ատենապետ Արթին Ղազարեանի:

Առաջնորդ սրբազան հայրը ուրախութեամբ ողջունեց այցելութիւնը երիտասարդ նուիրատու զոյգին՝ Ալեքս եւ Լինա Մկրտիչեան ամոլին, որոնք յայտնեցին իրենց պատրաստակամութիւնը՝ Կլենտէյլի մէջ առաջին ազգային երկրորդական վարժարանի հիմնադրութիւնը ստանձնելու եւ այս նպատակին համար Ազգային առաջնորդարանին կը նուիրեցին 9,6 միլիոն տոլար:

Առաջնորդ սրբազան հայրը երախտագիտութեամբ արտայայտուեցաւ այսպիսի աննախընթաց եւ առատաձեռն նուիրատուութեան, լուսարձակի տակ առաւ նուիրատու ամոլին Ազգ. Շամլեան վարժարանի մէջ ծնողք ըլլալու հանգամանքը՝ շեշտելով, որ իշխանական այս նուիրատուութիւնը աստւածահաճոյ արարք է եւ Ազգային Շամլեան վարժարանի աշակերտներն ու իրենց ծնողները մեծապէս ուրախացնող ծափահարելի ոստում՝ դէպի տասնամեակներու երազանքի իրականացում, պարզելով իր միտքը, նաեւ յանուն Ազգ. վարչութեան, ուրախութեամբ արձանագրեց, որ այսուհետեւ, Ազգ. Շամլեան վարժարանի միջնակարգը աւարտող աշակերտներ ոսկեայ առիթը պիտի ունենան իրենց երկրորդական ուսումը շարունակելու Կլենտէյլի առաջին ազգային երկրորդական վարժարանին մէջ՝ բացատրելով, որ նման կրթօճախի մը կարիքը թէեւ վաղուց ի վեր զգացած էին Արեւմտեան թեմի բոլոր առաջնորդները, իրերայաջորդ Ազգ. վարչութիւնները, Ազգ. Խնամակալ մարմիններն ու շըրջանի հայութիւնը, սակայն միայն ներկայիս է, որ տասնամեակներու երազանքը իրականութեան վերածուեցաւ եւ շօշափելի տեսք ստացաւ՝ շնորհիւ նուիրատու ամոլին:

Շարունակելով խօսքը՝ սրբազանը նաեւ նշեց, որ Մկրտիչեան ամոլը իր մեծագումար նուիրատուութեամբ յանձնառութիւն կը վերցնէ՝ նշեալ գումարով Կլենտէյլի մէջ յարմարագոյն հողային տարածք մը կանխիկ գնելու եւ զայն Ազգ. առաջնորդարանի հովանիին տակ դնելու՝ իբրեւ շրջանի հայութեան ազգային երկրորդական նոր վարժարան, որ պիտի կրէ զոյգին անունը եւ կոչուի՝ Կլենտէյլի Ազգ. Ալեքս եւ Լինա Մկրտիչեան երկրորդական վարժարան, յօգուտ շրջանի զաւակներու հայեցի եւ ազգային կրթութեան ամբողջացման՝ որպէս Ազգային Շամլեան վարժարանի բնական շարունակութիւնը, ապա խօսքը ուղղելով վարժարանի տնօրէն դոկտ. Քարկոտորեանի եւ ատենապետ Ղազարեանի՝ սրբազանը դրուատանքով արտայայտուեցաւ անոնց մասնագիտական պրպտումներուն եւ հետեւողականութեան ու գործին նկատմամբ ունեցած հաւատքին:

Այս առիթով նաեւ Ազգային վարչութեան, Խնամակալ մարմինի եւ Շամլեան վարժարանի պատասխանատուներուն կողմէ հնչեցին գնահատանքի խօսքեր՝ Մկրտիչեան ամոլին պատմական վիթխարի այս քայլին մասին:

Հանդիպումի աւարտին սրբազան հայրը իրաւաբան Ալեքս Մկրտիչեանին իբրեւ երախտագիտութիւն անոր յանձնեց Արեւմտեան թեմի «Կիլիկեան արծիւ» զարդասեղը:

Շար.ը՝ էջ 6

ՆՈՐ ՁՈՒՂԱ

ԻՐԱՆԱՀԱՅ ԱՆՈՒԱՆԻ ԲԱՆԱՍՏԵՂԾ ՎԱՐԱՆԴԻՆ ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ ՄԵԾԱՐԱՆՔԻ ԵՐԵԿՈՅ

Նախաձեռնութեամբ Նոր Ջուղայի ՀՄՄ «Արարատ» միութեան Մշակութային միաւորի «Կռունկ» ասմունքի խումբին, 6 նոյեմբերին միութեան սրահին մէջ տեղի ունեցաւ «Արեւ» ճամբորդը» խորագրով մեծարանքի երեկոյ՝ նուիրուած իրանահայ անուանի բանաստեղծ Վարանդին (Սուքիաս Քիւրքչեան):

Օրուան հանդիսավար Կարին Տէր Մարտիրոսեան իր խօսքին մէջ ընդգծեց, որ բանաստեղծ Վարանդը իր գրական եւ հասարակական բազմաբեղուն գործունէութեամբ առանձնայատուկ տեղ կը գրաւէ 20-21-րդ դարերու հայ գրականութեան պատմութեան մէջ, աւելցնելով, որ անոր ստեղծագործութիւններուն մէջ միշտ ներկայ է մեր ժողովուրդի անցեալի անմոռաց էջերը թարմ պահելու եւ արդի ու գալիք կեանքը բարւոք տեսնելու հաւատքով մտահոգուած մարդը: Ան ըսաւ, որ Վարանդի գրական ժառանգութիւնը հայրենասիրական գաղափարախօսութեան փունջ մըն է:

Այնուհետեւ գործադրուեցաւ գեղարուեստական յայտագիր:

Աւարտին Նոր Ջուղայի ՀՄՄ «Արարատ» միութեան Կեդրոնական վարչութեան եւ Մշակութային միաւորի վարչութեան նախագահներ Սարօ Պօղոսեան եւ Նայիրի Այվազեան գնահատագիր յանձնեցին Վարանդին, որ իր շնորհակալութիւնը յայտնելով կազմակերպիչներուն՝ բարձր գնահատեց բոլոր ելոյթները եւ երեկոն իրեն համար յիշարժան անուանեց:

ԱՏՐՊԱՏԱԿԱՆ

«ԱԿՈՒՆՔ» ՊԱՐԱԽՈՒՄԲԻ 40-ԱՄԵԱԿԻ ԵՒ «ՏԱԹԵՒ»-Ի 13-ԱՄԵԱԿԻ ՄԻԱՑԵԱԼ ԵԼՈՅԹ

Նախագահութեամբ Ատրպատականի հայոց թեմի առաջնորդ Գրիգոր արք. Չիֆթճեանի, 5 նոյեմբերին Ազգային առաջնորդարանի «Համազասպ Ոսկանեան» հանդիսասրահին մէջ տեղի ունեցաւ Թեհրանի «Ակունք» պարախումբի 40-ամեակին եւ Թաւրիզի «Տաթեւ» պարախումբի 13-ամեակին նուիրուած միացեալ ելոյթը՝ ղեկավարութեամբ պարարուեստի վաստակաշատ գործիչ, գեղարուեստական ղեկավար-բեմադրիչ Կարինէ Մանուչէրեանի:

Կազմակերպիչ յանձնախումբի ատենապետ Նայիրի Դիլանեան իր խօսքին մէջ անդրադարձաւ հայ մշակոյթի գործիչ եւ տասնամեակներու վրայ փառաւոր առաքելութիւն իրականացուցած Կարինէ Մանուչէրեանի նուիրումին:

Այնուհետեւ երկու պարախումբերը երբեմն միացեալ եւ երբեմն առանձին ելոյթներով ներկայացուցին տարբեր պարեր:

Աւարտին Թեմական խորհուրդին անունով եւ առաջնորդ սրբազան հօր ձեռամբ բազմավաստակ Կարինէ Մանուչէրեանի յանձնուեցաւ յուշանուէր՝ թաւրիզեան արծաթը գեղակերտ աշխատանքով քանդակուած առ ի գնահատանք իր քառասնամեայ ծառայութեան:

Սրբազան հայրը այս առիթով իր հրատարակած գիրքերէն յանձնեց պարուսոյցին, իսկ ՀՕՄ-ի վարչութիւնը զայն գնահատեց ոսկեայ դրամանիշներով: Պարախումբի անունով «Ակունք»-ի անուան զարդասեղը նախշը նուիրուեցաւ սրբազան հօր եւ շարք մը անձնաւորութիւններու:

Այնուհետեւ օրհնութեան խօսք ուղղեց առաջնորդ սրբազանը, որ պատմական համարեց ներկայացուած ելոյթը, որովհետեւ «Ակունք»-ի հիմնադրութեան 40-ամեակի ելոյթներու բացումը տեղի ունեցաւ Թաւրիզի մէջ, «Տաթեւ» պարախումբի հետ միասին: Ան իր բարձր գնահատանքը յայտնեց գեղարուեստական ղեկավար Կարինէ Մանուչէրեանի եւ Նայիրի Դիլանեանի կատարած անշահաբեր, բայց հայ մշակոյթի գոյատեւմանը նպաստող աշխատանքի համար:

ՊԱՏՐԱՍՏԵՑ՝ ՄԱՐԱԼ ՄԽՍԵԱՆ

ԳԵՂԵՑԿԱԳԻՏԱԿԱՆ

ԻՆՉՈՒ ՄՈՐԹԸ ԱՒԵԼԻ ԵՒՍ ԿԸ ՏՈՒԺԷ ՁՄՐԱՆ

Ձմրան շրջանին կան քանի մը գործօններ, որոնք կը խաթարեն մորթին հաւասարակշռութիւնը:

Ա.- Ցուրտը կը նեղացնէ արեան անօթները՝ նուազեցնելով մորթի բջիջներուն սննդանիւթերու մատակարարումը:

Բ.- Քամին կը սրէ մակերեսային ջրազրկումը:

Գ.- Տան կեդրոնական ջեռուցումը, որ կը նուազեցնէ խոնաւութեան մակարդակը, ժխտական անդրադարձ կ'ունենայ մորթին վրայ՝ չորացում, բորբոքում, եւ այլն...

Ստորեւ երկու բաղադրատոմս չոր եւ զգայուն մորթի համար:

1

- Հասուն աւոքատոն՝ հարուստ մոնօ չյագեցած ճարպաթթուներով եւ ԷՕ կենսանիւթով:

- Պանանը՝ հարուստ հանքանիւթերով, որոնք կը նպաստեն մորթին բջջային հաւասարակշռութեան:

- Մեղրը՝ օժտուած խոնաւեցնող յատկութիւններով:

Կէս հասուն աւոքատոն եւ մէկ պանանը լաւապէս ճզմել, աւելցնել մէկ ճաշի դգալ որակեալ մեղր եւ լաւ խառնել: Ստացուած միատարր թանձրուկը տարածել դէմքին եւ վիզին, ձգել 10-15 վայրկեան, ապա մաքրել գաղջ ջուրով:

Այս դիմակը կարելի է օգտագործել շաբաթը մէկ կամ երկու անգամ:

2

Ստեպղինով դիմակը անփոխարինելի է ցուրտ ամիսներուն համար, քանի որ մորթին վերնամաշկը կը պաշտպանէ ցած ջերմաստիճանի բացասական ազդեցութիւններէն եւ արագ կը վերականգնէ ցրտահար մորթը:

Առնել միջակ չափի ստեպղին մը, լուալ եւ շոգեխաշել մինչեւ փափկանայ: Ճզմել, 1 թեյի դգալ որակեալ մեղր աւելցնել եւ ստացուած խիւսը տարածել դէմքին եւ վիզին վրայ: Քառորդ ժամ ետք մաքրել գաղջ ջուրով:

Աւելի լաւ արդիւնքի համար, դիմակը մաքրելէ ետք դէմքը օծել ստեպղինի հիւթով:

* * *

Յիշենք, որ ձեռքերուն մորթը նոյնպէս կը վնասւի ցուրտէն, տան ջեռուցումէն, յաճախակի լուալէն եւ ջերմաստիճանի տատանումներէն:

Ստորեւ 3 տնական ձեռքի դիմակներու բաղադրատոմսեր:

1

Խոնաւցնող ծեփուկ՝ 2 ապուրի դգալ մեղր, 1 ապուրի դգալ ձիթապտուղի ձէթ եւ քանի մը կիտրոնի հիւթ:

2

Վնասուած կամ ծերացող մորթի համար՝ կէս հասուն աւոքատոն, մէկ հաւկիթի դեղնուց եւ կէս կիտրոնի հիւթ:

3

Փափկացնող եւ սնանող ծեփուկ՝ 1 խաշած գետնախնձոր, 2 ապուրի դգալ ձիթապտուղի ձէթ, 2 ապուրի դգալ հեղուկ կաթ:

ՀՈԳԵԲԱՆԻՆ ԿԱՐԾԻՔՈՎ

ՄԱՆՈՒԿԻՆ ԱՌԱՋԻՆ ԵՒ ԿԱՐԵՒՈՐԱԳՈՅՆ ԱՄՐՈՑԸ ԱՆՈՐ ՏՈՒՆՆ Է

Հոգեբանին կարծիքով, մանուկին առաջին եւ կարեւորագոյն ամրոցը անոր տունն է՝ անոր ծնողքը: Երբ մանուկը տան մէջ սխալելու իրաւունք չունի, երբ որեւէ անյաջողութեան պարագային զինք կը ծաղրեն, կը պատժեն կամ կը նուաստացնեն, անոր ուղեղին մէջ կը ձեւաւորուի մէկ մահացու միտք. «Ես սխալելու իրաւունք չունիմ. այլապէս զիս կ'ոչընչացնեն...»:

Տան մէջ ծնողքին կողմէ «կոտրած» մանուկը չի կրնար դուրսը առիւծ ըլլալ: Ան դպրոց կ'երթայ արդէն իսկ պրկուած, տագնապած ու պաշտպանական բնազդը կորսնցուցած: Գրատախտակին մօտ ան կը համրանայ, ոչ թէ որովհետեւ պատասխանը չի գիտեր, այլ որովհետեւ իւրաքանչիւր սխալ բառ համազօր է տունը ստանալիք պատիժին ու նուաստացման:

Հոգեբանին կարծիքով, մանուկին ներքին յենարանը պահպանելու երեք հիմնական օրէնք կայ.

1.- Տունը պէտք է ըլլայ ապաստարան, ոչ թէ դատարան: Եթէ մանուկը վախնայ ծնողքէն, ան պիտի վախնայ ամբողջ աշխարհէն:

2.- Նիշը մանուկին արժէքը չէ: Երբ ծնողքը կը պատժէ ցած նիշին համար, մանուկը կը հասկնայ, որ ծնողքը զինք կը սիրէ երբ ինք անթերի է:

3.- Սխալելու իրաւունքը ինքնավըստահութեան հիմքն է: Ինքնավստահ եւ ապահով կրնայ զգալ մանուկը, երբ գիտէ՝ ի՛նչ ալ պատահի, ծնողքը իր թիկունքին կանգնած է:

Կեանքի մայրամուտին ոչ ոք պիտի յիշէ մանուկին դպրոցական վիճակացոյցին նիշերը: Բայց մանուկը ամբողջ կեանքին ընթացքին իր ուսերուն պիտի կրէ այն վախը, որ ծնողքը իր մէջ դրած է մանկութեան տարիներուն:

ԻՆՉ ԿԸ ԲԱՑԱՅԱՅՏԵՆ ՁԵՐ ԿՐԱԾ ՁԱՐԴԵՐԸ ՁԵՐ ԱՆՀԱՏԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՄԱՍԻՆ

Ձարդերը երբեք պարզապէս **աքսեսուարներ** չեն՝ հանդերձանքը լրացնելու համար: Իւրաքանչիւր մատանիի, իւրաքանչիւր կախազարդի ետին թաքնուած է պատգամ մը, որ յաճախ շատ աւելի բացայայտող է, քան կրողը կը պատկերացնէ:

Անկախ անկէ, որ դուք կ'ընտրէք ոսկեայ մանեակ, նուրբ արծաթէ մատանի, մարգարտեայ ականջօղեր, թէ կաշի ապարանջան, իւրաքանչիւր ընտրութիւն բան մը կ'ըսէ ձեր մասին: Ձարդին տեսակը, նիւթը, ոճը, իւրաքանչիւր մանրուք իմաստ ունի եւ բան մը կը բացայայտէ ձեր անհատականութեան մասին:

Ահա թէ ի՛նչ կը պատմէ ձեր նախընտրած զարդը ձեր մասին:

- Եթէ ՀՆԱՈՁ ՁԱՐԴԵՐՈՒ սիրահար էք, կը նշանակէ, որ աւանդապաշտ էք: Հնաոճ զարդերը միշտ ալ պատմութիւն ունին կապուած դէպքի մը կամ անձի մը հետ: Հաւատարիմ էք ձեր արմատներուն, ինչպէս նաեւ վստահելի անձ էք:

- Եթէ ՈՍԿԵՂԷՆԻ սիրահար էք, պահպանողական եւ հաւասարակշռուած անձ էք: Դուք նաեւ ինքնավըստահ էք եւ գիտէք ձեր արժէքը, ահա թէ ինչո՛ւ չէք ուզեր աննկատ անցնիլ:

- Եթէ ԱՐԾԱԹԵՂԷՆ կը նախընտրէք, դուք բարի, ստեղծագործ եւ վիպապաշտ անձ էք:

Եթէ ձեր զարդերուն քարերը թափանցիկ են դուք նաեւ լաւատես էք, ոչ թափանցիկ քարեր նախընտրելու պարագային, դուք հակուած էք տեւաբար ձեր մէջ թերութիւններ փնտռելու:

- Եթէ ԽՈՇՈՐ ՕՂԵՐ կը նախընտրէք, ինքնավստահ էք եւ կը սիրէք ուշադրութիւն գրաւել: Լուրջ էք, վճռական եւ ստեղծագործ: Կեանքի դժուարութիւնները չեն վախցներ ձեզ, գիտէք յաղթական դուրս գալ որեւէ դըժուար իրավիճակէ:

- Եթէ յատուկ տկարութիւն ունիք ԿՐԾՔԱԶԱՐԴԵՐՈՒ հանդէպ, յանդուգն եւ զօրաւոր անհատականութեան

տէր անձ էք: Դուք չէք սիրեր դառնալ ամբոխի մէկ մասնիկը, այլ կ'ուզէք զատորոշուիլ ձեր իւրայատուկ ոճով եւ ճաշակով:

- Եթէ ՄԱՐԳԱՐՏԵԱՅ զարդերու սիրահար էք, կը սիրէք թատրոնը, մշակութային ցուցահանդէսները, ընթերցումը եւ մարդոց մէջ կը գնահատէք ազնուութիւնը: Մարգարիտը գնահատող բոլոր կիներուն նման՝ դուք համեստ, գրաւիչ եւ աւանդապաշտ էք: Դուք կը գերադասէք դասական վայելչութիւնը:

- Եթէ կը գերադասէք ԿԱՇԻԷ, ՉՈՒԱՆԷ պատրաստուած զարդերը,

դուք ստեղծագործ, ինքնաբուխ, անկեղծ եւ համեստ անձ էք: Շրջապատի կարծիքները չեն ազդեր ձեր գաղափարներուն վրայ, մինչեւ ծայր կը պաշտպանէք զանոնք: Սիրուած եւ փնտռուած էք ձեր շըրջապատին կողմէ:

ՇԱԲԹՈՒԱՆ ԲԱՆԱՍՏԵՂԾՈՒԹԻՒՆԸ

Ես ուզում եմ խոստովանել
Որ մտքիցս քեզ չեմ հանել,
Սիրել եմ լուռ սրտիս չափով.
Վերերկրային ուրիշ կապով
Ու չեմ փորձել սիրաբանել
Ծաղկաթերթեր ճամբիդ ցանել:
Փոխարէնը մաշուած ափով
Երազապատ բազկիս թափով
Քո ցաւերն եմ մի կողմ վանել
Եւ կարօտիդ միաբանուել
Իմ կիսաձայն պատարագով

ՊԵՏՐՈՍ ՀՈԿՏԱՆԵԱՆ

ԳԻՏԷ՞Ք, ԹԷ...

Հելը կը համարուի համեմունքներու արքան:

Հնդկաստանի մէջ հելը իբրեւ դեղ արդէն իսկ օգտագործուած է ՔԱ 7-րդ դարուն:

Շեշտուած բոյրով հելը կ'օգտագործուի սուրճի, թէյի եւ աղանդերներու պատրաստութեան մէջ: Անիկա համարուած է աշխարհի ամէնէն սուղ համեմներէն մէկը՝ սաֆրանէն եւ վանիլլայէն ետք:

Հելը օժտուած է բազմաթիւ բուժիչ յատկութիւններով, ստորեւ քանի մը հատը.

- Կը բուժէ մարսողական խանգարումները:
- Կը պահպանէ միզային համակարգի առողջ գործունէութիւնը:
- Կը չէզոքացնէ բերնի տհաճ հոտը:
- Կը կանխարգիլէ ակռաներու փտումը:
- Կը չափաւորէ արեան գերճնշումը:
- Կը կարգաւորէ շաքարի քանակը՝ արեան մէջ:
- Կը բարելաւէ շնչառական համակարգը եւ կը մեղմացնէ ազմը:
- Կը պարունակէ քաղցկեղի դէմ պայքարող միացութիւններ:
- Կը բարելաւէ սիրտին առողջութիւնը:

Հելի բարիքներէն օգտուելու համար, անոր հատիկները կամ փոշին օգտագործել ձմեռնային տաք խմիչքներու, թէյի, սուրճի պատրաստութեան մէջ. ինչպէս նաեւ՝ բրինձով եղինձի, աղցանի եւ աղանդերի պատրաստութեան ընթացքին:

ԽՈՀԱԳԻՐ

ՀԱՅԹԱԼԻԷ

Բաղադրիչներ

- 4 գաւաթ հեղուկ կաթ
- 2 պտղունց փոշի մասթիքա
- 1 թեյի դգալ նարինջի ծաղիկի ջուր
- Կէս գաւաթ եգիպտացորենի ալիւր
- Կէս գաւաթ շաքար
- 1 թեյի դգալ վարդի ջուր

Զարդարանքի համար՝

- Մանրուած պիստակ
- Չոր վարդի թերթիկներ
- Շաքար ջուրի ծոր

Պատրաստութիւն

Կաթսայի մէջ լեցնել կաթը, աւելցնել եգիպտացորենի ալիւրը եւ խառնել մինչեւ լուծուի: Կաթսան տեղադրել կրակին վրայ եւ խառնուրդը եռացնել, աւելցնել շաքարը եւ անընդհատ խառնել, մինչեւ որ ամբողջովին լուծուի:

Երբ խառնուրդը խտանայ, անջատել կրակը: Աւելցնել մասթիքան, ապա նարինջի, ծաղիկի ջուրն ու վարդի ջուրը եւ 1 վայրկեան խառնել:

Խառնուրդը պաղելէ ետք սառնարան փոխադրել: Մատուցելու ատեն երեսը զարդարել մանրուած պիստակով, չոր վարդի թերթիկներով եւ ծորով:

Հայթալիէ կոչուած այս աղանդերը լիբանանեան եւ սուրիական մասնագիտութիւն է:

Պատրաստեց՝ ՇՈՒՇԻԿ ՄԱՒԻՍԱԳԱԼԵԱՆ

ԱՐՑԱԽԻ Ի ՆՊԱՍՏ ՀԱՒԱՔ, ԼՈՒՌ ՔԱՅԼԱՐՇԱՒ...

Շարունակուած 4-րդ էջէն

պայքարը չի կրնար ստորադասուիլ որեւէ իշխանութեան քաղաքական առաջնահերթութիւններուն:

Լոս Անճելըսի Արցախի պահպանման յանձնախումբի ներկայացուցիչ Ալեոշա Պետրոսեան փոխանցեց տեղահանուած արցախահայութեան ձայնը եւ արդարութեան, ճանաչման ու իրաւունքներու վերականգնման անոնց անդուլ պայքարը:

Կլենտէյլի քաղաքապետ Արտաշէս (Արտի) Քասախեան իր զօրակցութիւնը յայտնեց Արցախի ժողովուրդին: Ան վերահաստատեց սփիւռքի հայ համայնքներուն, յատկապէս Հայաստանէն դուրս ամենամեծ հայաբնակ քաղաքներէն մէկուն՝ Կլենտէյլի հայութեան հետեւողական պահանջատիրութեան կարեւորութիւնը:

Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ անունով Մովսէս քհնյ. Շաննագեան Հայ եկեղեցւոյ ձայնը միացուց զօրակցութեան եւ ազգային պատասխանատուութեան պատգամին:

Հաւաքէն ետք մասնակիցները լուռ քայլարշաւով ուղղուեցան դէպի Ս. Աստուածածին եկեղեցի, ուր երեկոն աւարտեցաւ մոմավառութեամբ եւ աղօթքով:

Եկեղեցւոյ բակին մէջ Յովհաննէս քհնյ. Յովհաննիսեան խօսք առնելով՝ հաստատեց, որ անոնք, որոնք չեն հաւատար եւ չեն պաշտպաներ Արցախի հայ ժողովուրդի իրաւունքները, չեն կրնար իրենք զիրենք հայ կոչել: Ան ընդգծեց, որ Արցախի պաշտպանութիւնը պարզապէս քաղաքական դիրքորոշում չէ, այլ՝ հիմնարար ազգային եւ բարոյական պատասխանատուութիւն:

Հաւաքէն առաջ, 5 նոյեմբեր թուակիր նամակ մը յղուած էր Ազրպէյճանի գլխաւոր հիւպատոսին՝ ՀԵԴ-ի եւ ՀՅԴ «Շանթ» ուսանողական միութեան կողմէ: Նամակը կը պահանջէր՝ ազրպէյճանական կալանքի տակ գտնուող բոլոր հայ պատանդներու եւ ձերբակալուածներու անյապաղ ազատ արձակումը, անկախ այցելութիւններու ապահովումը եւ միջազգային օրէնքին համապատասխան վերաբերմունքի երաշխիքներ:

Վկայակոչելով 9 նոյեմբեր 2020-ի զինադադարի համաձայնագրի 8-րդ կէտը, որ նախատեսուած է ռազմագերիներու, պատանդներու եւ այլ ձերբակալուած անձերու փոխանակում, կազմակերպութիւնները նաեւ իրենց բողոքը կը յայտնէին, որ համաձայնագիրէն վեց տարի ետք Ազրպէյճան բանտարկուած կը պահէ գերիները:

Հաւաքը փաստեց սփիւռքի անսասան վճռակամութիւնը՝ Արցախը պահելու ազգային օրակարգի առաջնահերթութիւններու շարքին՝ անկախ Հայաստանի կամ տարածաշրջանի քաղաքական փոփոխուող հանգամանքներէն:

ԶԱՐԵՀ ԽՐԱԽՈՒՆԻ. ՀԱՅ ՈԳԻԻ ԵՐ ...

Շարունակուած 3-րդ էջէն

Վարուժանի խորհրդապաշտական աւանդութիւնը շարունակող Խրախունին հանդէս կու գայ միանգամայն ինքնուրոյն մեկնաբանութեամբ: Եթէ Դանիէլ Վարուժան անձնական ապրումներէն կ'առաջնորդուէր դէպի համամարդկայինը, Խրախունին կը ձգտէր ընդհանրացնելու անանձնական ապրումները՝ զանոնք վերածելով հաւաքական զգացողութեան եւ մտածողութեան:

Այս մօտեցումին լաւագոյն օրինակներէն է անոր «Մեսրոպատօն» գիրքը, որ հայ ժողովուրդի պատմական ընթացքին եւ ազգային ինքնութեան գեղարուեստական մարմնաւորումն է:

Խրախունիի համար հայոց գիրերը նոր սկիզբի, ազգային հզօրացման եւ ժողովուրդի յարատեւութեան խորհրդանիշն են: Անոնց մէջ բանաստեղծը կը տեսնէ հայ միտքին ստեղծագործական ուժը, որ դարերու ընթացքին պահպանած է մեր ժողովուրդին հոգեւոր եւ մշակութային գոյութիւնը:

«Պիտի դառնար Հայուն պարծանքն համաշխարհի
Կշռադատող աչքին դէմ
Պիտի երգէր տաճարին մէջ
աղօթաձայն, պիտի գոռար
Դաշտին վրայ հերոսական գուպարի
Պիտի ըլլար Հայկեան միտքը
բոցաշնչող ու դարէ դար
Արծարծ պահող ջահը վառ...»

Այս ստեղծագործութիւնը կարելի է զուգադրել Եղիշէ Չարենցի «Գիրք ճանապարհի» ժողովածուին հետ, ուր նոյնպէս գեղարուեստական արտայայտութիւն կը գտնէ հայ ժողովուրդի պատմական ընթացքը: Երկու պարագաներուն ալ ազգային անցեալը կը ներկայանայ իբրեւ ներկան իմաստաւորող եւ ապագային ուղղութիւն տուող հոգեւոր ժառանգութիւն:

Զարեհ Խրախունին հայ գրականութեան մէջ իր ուրոյն տեղը գրաւեց՝ որպէս ազգային եւ գրական աւանդութիւնները իրարու կապող, զանոնք նոր մտածողութեամբ հարստացնող եւ արժանաւորապէս շարունակող բանաստեղծ:

Ամփոփելով՝ կրնանք վստահօրէն ըսել, որ պոլսահայ գրականութիւնը եղաւ եւ այսօր ալ կը շարունակէ մնալ հայութեան հոգիին թարգմանն ու բալասանը:

** Խօսք՝ արտասանուած Պոլսոյ մէջ տեղի ունեցած Զարեհ Խրախունիի ծնընդեան 100-ամեակին նուիրուած ձեռնարկին:*

ՓԱՇԻՆԵԱՆԻ ԱՆԻՄԱՍՏ ԵԼՈՅԹԸ ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ...

Շարունակուած 3-րդ էջէն

Իր ելոյթի աւարտին Փաշինեան կեղծ յայտարարութիւն ըրաւ, թէ՝ Հայաստան սփիւռքահայերուն կ'առաջարկէ «սէր եւ յարգանք»: Իրականութեան մէջ պատկերը հակառակն է. Հայաստանի կառավարութիւնը սփիւռքահայերէն ոմանց կ'արգիլէ այցելել հայրենիք՝ զանոնք ներառելով «սեւ ցանկ»-ին մէջ միայն այն պատճառով, որ վերջիններս տարակարծութիւններ ունեցած են Հայաստանի իշխանութիւններուն, ի մասնաւորի Փաշինեանին հետ: Վերջերս գրած ոդիսականս տխուր պատմութիւնն էր Միացեալ Նահանգներու քաղաքացի հանդիսացող հայուհիի մը, որ ձերբակալուած էր Երեւանի օդակայանը՝ Փաշինեանի հասցէին ըրած քննադատական մեկնաբանութեան պատճառով: Այդ մեկնաբանութիւնը ան հրապարակած էր Դիմատետրի իր էջին վրայ տարի մը առաջ՝ Միացեալ Նահանգներ գտնուած ատեն:

Կանգ պիտի չառնեմ Փաշինեանի կողմէ տասնեակ քաղաքական ընդդիմադիրներու ձերբակալութիւններուն, ինչպէս նաեւ առանց դատավարութեան անոնց կալուածներուն ու գործառնութիւններուն բռնագրաւման փաստերուն վրայ: Սակայն ոչ ոք կը համարձակի մեղադրանք առաջադրել եւ ձերբակալել Փաշինեանը՝ Հայաստանի օրէնքներու բազմաթիւ խախտումներուն, որոնց կարգին իր հայ ընդդիմադիրները «սատկացնելու» սպառնալիքներուն համար:

Փաշինեան մնայուն կերպով կը պարծենայ, թէ ժողովրդավարութիւն եւ խաղաղութիւն բերած է Հայաստան: Ցաւօք, ան երկիրը վերածած է բռնապետութեան եւ կանգնած է հայրենիքի մնացեալ հատուածը կործանելու եզրին:

Փաշինեան նաեւ գովաբանեց ինքզինք՝ Հայաստանի սփիւռքի գործերու գլխաւոր յանձնակատարի գրասենեակը ստեղծելուն համար: Սակայն, ան չի գիտակցիր, որ ինքն ու այդ կառոյցի իր նշանակած ղեկավարը՝ Զարեհ Սինանեանը, այրած են Հայաստանի եւ սփիւռքի միջեւ եղած բոլոր կամուրջները:

Այնուհետեւ Փաշինեան 22 վայրկեան յատկացուց սփիւռքի լսարանի հարցումներուն պատասխանելու: Առաջին հարցում ուղղողը իր դժգոհութիւնը յայտնեց Հայաստանի Ազգային ժողովին մէջ վերջերս տեղի ունեցած ծեծկռտուքին վերաբերեալ: Զարմանալիօրէն, Փաշինեան անտեսեց քննադատութիւնը՝ աւելցնելով, որ ծեծկռտուքը ժողովրդավարութեան նշան է: Ան կեղծօրէն յայտարարեց, թէ նման ծեծկռտուքներ երբեք չեն ըլլար բռնապետական վարչակարգերու մէջ, այլ միայն ժողովրդավարական երկիրներու մէջ, ինչպէս՝ Հայաստանի: Ան հաւանաբար չէ տեսած Թուրքիոյ խորհրդարանին մէջ տեղի ունեցող դաժան բռնցքամարտերու կըրկնուող նողկալի տեսարանները, երբ ոչ ոք Թուրքիան պիտի կոչէ ժողովրդավարական պետութիւն: Փաշինեան դարձեալ հակասեց ինքնիրեն՝ ըսելով, թէ չ'ողջուներ Հայաստանի Ազգային ժողովին մէջ տեղի ունեցած ծեծկռտուքը, թէեւ միայն շաբաթ մը առաջ գովաբանած էր իր կուսակիցները ծեծկռտուքին մասնակցելնուն համար:

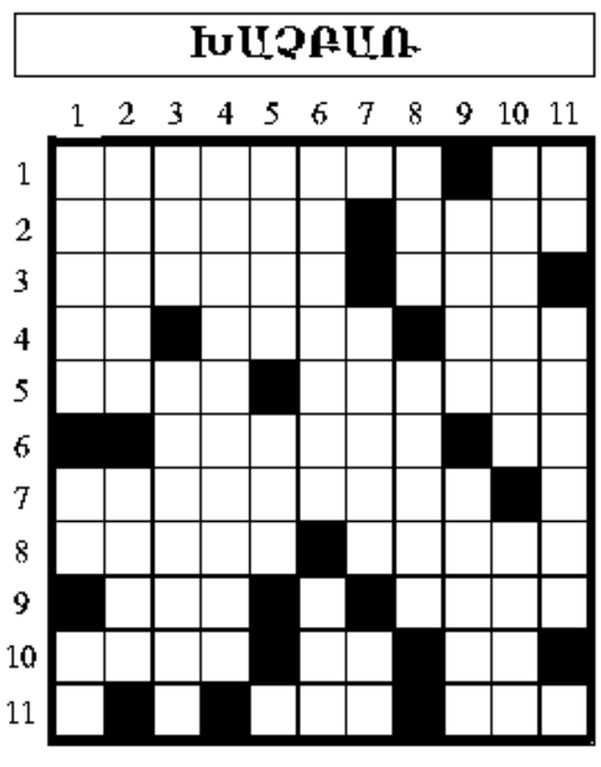
Փաշինեան յստակօրէն կարիք ունի իր ելոյթներ գրող փորձառու մասնագէտի, ինչպէս աշխարհի բազմաթիւ երկիրներու ղեկավարներու պարագան է, որ պիտի օգնէ իրեն խուսափելու նման անհեթեթ յայտարարութիւններէ: Բարեբախտաբար, այս անգամ իր ելոյթը երկար չտեւեց, ինչպէս երկու տարի առաջ:

Հակառակ Փաշինեանի ելոյթին թերութիւններուն եւ խորհրդաժողովի կազմակերպման համար կառավարութեան կատարած հսկայական ծախսերուն, որոնք կազմած են շուրջ 814 հազար տոլար, վստահ եմ, որ աշխարհի տարբեր ծայրերէն ժամանած հարիւրաւոր հայեր մեծապէս ուրախ էին հայրենիք այցելելու իրենց ընձեռուած կարելիութեան համար:

www.TheCaliforniaCourier.com

ԺԱՄԱՆՑ

ԽԱՉԲԱՌ

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ

1. Չղջիկ - Ցուցական ածական:
2. Գաղթող թռչուն - Արաբական օրաթերթ:
3. ԼՕԽ-ի մասնաճիւղերէն - Շրջուած՝ կանաչորակ պատուական քար:
4. Ժխտական մասնիկ - Արաբական կուսակցութիւն - Վայրի արու ոչխար:
5. Արաբական մայրաքաղաք - Կարճ թուր:
6. Հրաւանդ - Ձայնանիշ:
7. Խրուանդիչ:
8. Հանդերձի ներքին կտաւ - Անիծէ՛:
9. Սպանացի պարոն - Ասիական երկիր:
10. Մեղմ հով - Այբուբենէն - Լծորդութիւն:
11. Ապառաժ - Նուագարանի լար:

ՈՒՂՂԱՀԱՅԵԱՑ

1. Կողով - Ռամկօրէն՝ այո՛ - Ձայնանիշ:
2. Երնե՛կ - Բալմի:
3. Կոյթ - Արական անուն:
4. Արեւէն Երկաթի երկրէն:
5. Թրիփոլիի շրջաններէն - Արու ուղտ:
6. Վարդագոյն ծաղիկներով մշտադալար թուփ - Թէ որ:
7. Կորովաբիւր, քաջասուեա - Ելեկտրական միաւոր:
8. Այլ խօսքով - Մովսէս Յարութիւնեանի դիչեանուն:
9. Հետք - Իշխան օտար անուն:
10. Հաստնիլ - Օսմանեան նահանգապետ:
11. Կրկնուած ձայնաւորներ - Պատկերազարդ:

Պատրաստեց՝ Տ. Մ. ԱՂԱԶԱՐԵԱՆ

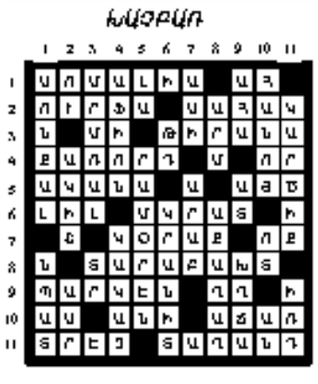
ՍՈՒԴՈՔՈՒ

		8			9		7	
6	2			7		3		
				8		4		
			5					
9						2		3
	5		6		4			9
4				5	6	7		
	1		9				8	
		3						6

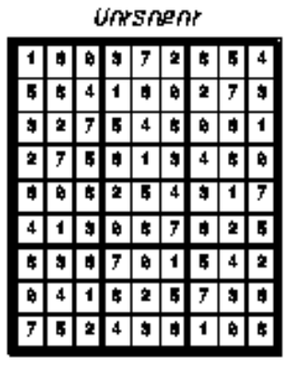
Հորիզոնական եւ ուղղահայեաց 9 շարքերով եւ սիւնակներով (9x9) կազմուած գետնաքարը բաղկացած է իրարադիպիւր 9 քառակուսի հաշտուտ 9 բաժիններէ (3x3): Բացառութիւն սակայն կիրառելով իրարադիպիւր քառակուսիի մէջ թուանշան մը գտնել՝ այնպէս մը, որ հորիզոնական իրարադիպիւր շարք, ուղղահայեաց իրարադիպիւր սիւնակ եւ 9 քառակուսիներուն իրարադիպիւր բաժին ունենայ 1էն 9 թուանշանները՝ իրարադիպիւր թուանշան միայն մէկ անգամ գործածուելու պայմանով: Այլ խօսքով՝ ո՛չ մէկ պարագայի արուռնուած է թուանշան մը կրկնել միեւնոյն շարքին, սիւնակին եւ բաժինին մէջ: Սկսելու համար՝ կարգ մը թուանշաններ իրենց ճշգրիտ քառակուսիներուն մէջ զետեղուած են:

ՆԱԽՈՐԴ ԺԱՄԱՆՑԻ ԽԱՉԵՐՈՒՆ ԼՈՒԾՈՒՄՆԵՐԸ

ԽԱՉԲԱՌ

ՍՈՒԴՈՔՈՒ

ՕՐԱՑԵՑՔ

19 ՆՈՅԵՄԲԵՐ

- 1843.- Ծնունդ երգիծաբան եւ խմբագիր Յակոբ Պարոնեանի, Ատրիանապոլսոյ մէջ: Մահացաւ 1891-ին, Պոլիս:
- 1847.- Պոլսոյ Օրթաքէօյ թաղին մէջ կը բացուի Վերծանութեան թանգարանը, որուն նպատակն էր ընթերցանութիւնը տարածել ժողովուրդին մէջ:
- 1863.- Մահ օսմանեան արքունի վառօդապետ Պօղոս պէյ Տատեանի, Փարիզի մէջ:
- 1918.- Վախճանում Մաղաքիա արքեպիսկոպոս Օրմանեանի, Պոլսոյ մէջ: Ծնած էր 1841-ին, Պոլիս: Աստուածաբան, հայագէտ, պատմաբան եւ բանասէր, Անտոնեան հայ կաթողիկէ միաբան էր: 1877-ին վերադարձաւ հայ առաքելական եկեղեցւոյ գիրկը: 1880-ին եղաւ Կարնոյ առաջնորդ: 1886-ին եպիսկոպոս ձեռնադրուեցաւ: 1889-ին Արմաշի դպրեվանքի տեսուչը եղաւ: 1896-էն 1908 Պոլսոյ պատրիարքը եղաւ:
- 1944.- Ծնունդ քանդակագործ Թադեւոս Գէորգեանի, Երեւանի մէջ: Մահացած է 2006-ին, Երեւան:
- 1961.- Ծնունդ պատմագէտ Երուանդ Մարգարեանի, Թաշկէնտի մէջ:
- 1984.- Հայ յեղափոխական բանակը կ'ահաբեկէ ՄԱԿ-ի մօտ թուրք դիւանագէտ Էզներ Էրկիւնը:
- 1991.- Կ'ազատագրուի Մարտունի ազերիաբնակ Խոջաւենդ թաղը:
- 1992.- Նահատակութիւն Արցախեան ազատամարտի մասնակիցներէ Իմիդ Առաքելեանի, Սերիոժա Առուշանեանի եւ Գրիգորի Առստամեանի, Կիչանի մէջ:
- 2001.- Մահ պատմաբան Բագրատ Ուլուբաբեանի, Կոտայքի Եղուարդ գիւղին մէջ: Ծնած էր 1925-ին, Արցախի Մուշկապատ գիւղը:
- 2001.- Մահ ճարտարապետ Բաղդասար Արզումանեանի, Երեւանի մէջ: Ծնած էր 1916-ին, Սիւնիքի Ծղուկ գիւղը:
- 2002.- Մահ գրագէտ եւ բանաստեղծ Վարոս Յովակիմեանի, Երեւանի մէջ: Ծնած էր 1923-ին, Ստեփանաւան:

ՊԱՍՔԵԹՊՈԼ

ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՀԱՒԱՔԱԿԱՆԸ ԿԸ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԻ

Լիբանանի պասքեթպոլի հաւաքականը այժմ կը գտնուի մարզական հաւաքի մը՝ Յորդանանի մէջ, ուր այսօր եւ շաբաթ օր բարեկամական փորձ-մրցումներ պիտի կատարէ, պատրաստուելու համար յառաջիկայ 26 նոյեմբերի եւ 29 նոյեմբերի Մոնտիալի զտումի գծով մրցումներուն՝ Ճափոնի եւ Չինաստանի դէմ:

Ուաէլ Արաքժի եւ Ժիհատ Խաթիպ վիրաւոր են եւ պիտի բացակային, բայց Ռիատիի եւ ազգային խումբի մարզիչ Ահմետ Ֆարրան ընտրած է 15 մարզիկներ, որոնցմէ 12-ը արդէն իսկ կը գտնուին Յորդանան:

Ստորեւ՝ մարզիկներու ցանկը.

- Ալի Մըզհեր (180 սմ, 1994-ի ծնունդ)
- Ալի Մանսուր (185 սմ, 1998)
- Ժատ Խալիլ (187 սմ, 1996)

Ամիր Սէուտ (186 սմ, 1991)
Քարիմ Զէյնուն (188 սմ, 1999)
Օմար Ժամալէտտին (192 սմ, 2000)
Ճօ Ապու Սամրա (194 սմ, 2004)
Եուսեֆ Խայյաթ (205 սմ, 2003)
Հայկ Կէօքճեան (203 սմ, 1990)
Ժերար Հատիտեան (202 սմ, 1995)
Օմար Ժամալ (203 սմ, 2003)
Քարիմ Իզզէտին (206 սմ, 1997)

Մարզական հաւաքէն ետք խումբին կը միանան.
Սերժիօ Տարուիշ (195 սմ, 1996)
Մարք Խուրի (196 սմ, 1998)
Տերեք Ֆանտըրպըրք (208 սմ, 1997)

ԸՄԲՇԱՄԱՐՏ

8 ՀԱՅԱԶԳԻ ՄԱՐԶԻԿՆԵՐ ՊԻՏԻ ՄԱՍՆԱԿՑԻՆ ՊԱՔՈՒԻ ԱՇԽԱՐՀԻ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԵԱՆ

23-էն 29 նոյեմբեր Ազըրպէյճանի մայրաքաղաք Պաքուի մէջ պիտի կայանան Միացեալ ըմբշամարտի աշխարհի ֆետերասիոնի հովանիի տակ տեղի ունենալիք կրեփլինկի, «Էմ. Էմ. Էյ.»-ի եւ Փանքրաթիոնի (յունական ձեւի ըմբշամարտ) 2026-ի աշխարհի ախոյեանութիւնները: Հայաստանի հաւաքականը չի մասնակցիր այս մրցումներուն, բայց հայազգի ութ մարզիկներ պիտի մասնակցին Ռուսիոյ եւ Լեհաստանի դրօշներուն ներքեւ:

Մրցաշարքին պիտի մասնակցին տարիքային տարբեր խումբերու մաս կազմող մարզիկներ: Կրեփլինկի աշխարհի ախոյեանութիւնը տեղի կ'ունենայ 23-էն 25 նոյեմբերին, իսկ ոչ արհեստավարժ «Էմ. Էմ. Էյ.»-ի եւ փանքրաթիոնի մրցումները՝ 26-էն 29 նոյեմբերին:

Հայաստանի հաւաքականի բացակայութեան, հայազգի մարզիկները պիտի ներկայանան բոլոր երեք մարզաձեւերուն մէջ: 7 մասնակիցներ մաս պիտի կազմեն Ռուսիոյ հաւաքականին, իսկ մէկ մարզիկ՝ Լեհաստանի:

ՌՈՒՍԻԱ
ԿՐԵՓԼԻՆԿ

Մարատ Սաֆարեան - 50 քկ, 17 տարեկանէն վար
Աշոտ Մարգարեան - 53 քկ, 15 տարեկանէն վար
Կոնստանտին Աղասեան - 59 քկ, 15 տարեկանէն վար

«ԷՄ. ԷՄ. ԷՅ.»

Զոհրապ Յովհաննիսեան - 70 քկ, մեծեր

ՓԱՆՔՐԱԹԻՈՆ

Արմէն Յովհաննիսեան - 93 քկ, 17 տարեկանէն վար
Աշոտ Մարգարեան - 53 քկ, 15 տարեկանէն վար
Նարեկ Սողոմոնեան - 66 քկ, 15 տարեկանէն վար

ԼԵՀԱՍՏԱՆ
«ԷՄ. ԷՄ. ԷՅ.»

Արսէն Նասլեան - 66 քկ, մեծեր

Յիշեցնենք, որ այս տարի աւելի կանուխ Երեւան հիւրընկալած էր Եւրոպայի Փանքրաթիոնի, Կրեփլինկի եւ «Էմ. Էմ. Էյ.»-ի Եւրոպայի ախոյեանութիւնները (մայիսին):

ԾԱՆՐԱԲԱՐՁՈՒԹԻՒՆ

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՖԵՏԵՐԱՍԻՈՆԸ ՎԵՐԱՏԵՍՈՒԹԵԱՆ ԵՆԹԱՐԿԵՑ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՒԱՔԱԿԱՆԸ

2028-ի Լոս Անճելըսի մէջ տեղի ունենալիք Ողիմպիական խաղերու ծանրաբարձութեան առաջին զտումի մրցաշարքի մասնակիցներու վերատեսութեան ենթարկուած ցանկին մէջ Հայաստանի հաւաքականի կազմին մէջ զգալի փոփոխութիւններ տեղի ունեցան:

2026-ի աշխարհի ախոյեանութեան պրոնզէ մետալակիր Վարազդատ Լալայեան կը բացակայի Տոհայի (Քաթար) մէջ տեղի ունենալիք մրցաշարքի ցուցակէն

Ծանրաբարձութեան միջազգային ֆետերասիոնը վերատեսութեան ենթարկած էր մասնակիցներուն պաշտօնական ցանկերը:

Հրապարակուած տուեալներուն համաձայն, Հայաստանէն այժմ միայն երեք մարզիկ պիտի մասնակցին:

Գոռ Սահակեան պիտի մասնակցի 75 քկ կշիռի

մրցումներուն, ան նախապէս կը մասնակցէր իբրեւ պահեստային մարզիկ, Արա Աղանեան 95 քկ կշիռի մրցումներուն պիտի մասնակցի, իսկ Գարիկ Կարապետեան 110 քկ կշիռի մրցումներուն պիտի մասնակցի:

Շար.ը՝ էջ 8

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՒԱՔԱԿԱՆԸ ՊԻՏԻ ՄՆԱՅ Գ. ԿԱՐԳԻ ԽՈՒՄԲԵՐՈՒ ՇԱՐՔԻՆ

Հայաստանի ֆութպոլի ազգային հաւաքականը «Եու. Է. Էֆ. Ա.»-ի Ազգերու լիկայի 2028-2029 տարեշրջանին հանդէս պիտի գայ Գ. կարգի լիկային մէջ:

«Ֆութպոլ միթց տաթա» վերլուծական հարթակի նախնական կանխատեսման համաձայն, Հայաստանի հաւաքականը վիճակաձգութեան ժամանակ կը յայտնուի երկրորդ անօթին մէջ՝ Պուլկարիոյ, Լիւքսամպուրկի, Լաթվիոյ, Սան Մարինոյի եւ Ղազախըստանի կողքին:

2026-2027 տարեշրջանի Ազգերու լիկայի խմբային փուլի աւարտէն ետք, Հայաստանի հաւաքականը երաշխաւորեց իր մասնակցութիւնը յաջորդ տարեշրջանի Գ. կարգի լիկայի մէջ: Եղիշէ Մելիքեանի գլխաւորած խումբը Գ. կարգի 2-րդ խմբակին մէջ 6 կէտ ձեռք ձգեց եւ գրաւեց 3-րդ դիրքը:

«Ֆութպոլ միթց տաթա»-ի 15 նոյեմբերի կէտերուն համաձայն, Հայաստան Ազգերու լիկայի 2028-2029 տարեշրջանի մասնակիցներու կանխատեսուող ընդհանուր դասաւորման 43-րդ դիրքը կը գրաւէ, ինչ որ կը համապատասխանէ Գ. կարգի լիկայի երկրորդ անօթին:

Անօթներու վերջնական խումբերը կապուած կ'ըլլան 2026-2027 տարեշրջանի վերջնական դասաւորումներուն եւ կէտերուն, ներառեալ նաք-աութի հանգրուաններու արդիւնքները:

2028-2029 տարեշրջանէն սկսեալ «Եու. Է. Էֆ. Ա.»-ի Ազգերու լիկան 4 կարգերէն կ'անցնի 3 կարգի:

Իւրաքանչիւր կարգի մաս կը կազմեն 18 հաւաքականներ, որոնք կը բաժնուին 6-ական խումբերէ կազմուած 3 խմբակներու:

Բացառութիւն կրնայ ըլլալ Գ. լիկայի խմբակներէն մէկը, որուն հաւանաբար 7 խումբեր մասնակցին:

Վիճակաձգութեան պահուն հաւաքականները պիտի բաժնուին երեք անօթներու, իւրաքանչիւրին մէջ՝ 6 խումբեր: Իւրաքանչիւր խմբակի մէջ կ'ընդգրկուի երկուքական հաւաքական իւրաքանչիւր անօթէ:

Իւրաքանչիւր հաւաքական 6 հանդիպումներ պիտի կատարէ հինգ տարբեր մրցակիցներու դէմ:

Իր անօթին մաս կազմող խումբին դէմ երկու հանդիպում՝ իր եւ օտար դաշտին վրայ: Առաջին անօթին մաս կազմող երկու խումբերուն դէմ մէկական հանդիպում եւ երրորդ անօթին մաս կազմող երկու խումբերուն դէմ ալ մէկական հանդիպում:

Ըստ «Ֆութպոլ մեթց տաթա»-ի կանխատեսման, Գ. լիկայի անօթներու կազմը հետեւեալն է.

Առաջին անօթ.- Պիելոռուսիա, Էսթոնիա, Կիպրոս, Ֆարօ կղզիներ, Ֆինլանտա եւ Մոլտովա:

Երկրորդ անօթ.- Հայաստան, Պուլկարիա, Լիւքսամպուրկ, Ղազախստան, Լաթվիա եւ Սան Մարինօ:

ԵՐՐՈՐԴ ԱՆՕԹ.- Մալթա, Ազրպէյճան, Լիխթենշթայն, Անտորրա, Ճիպրալթար եւ Լիխթընշթայն:

Շար.ը՝ էջ 8

ԲՌՆՑՔԱՄԱՐՏ

ԵՒՐՈՊԱՅԻ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՆԵՐՈՒ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ՍԿՍԱՒ ԽՐՈՒԱԹԻՈՅ ՄԷՋ

Խրուաթիոյ Փորէչ քաղաքին մէջ սկսաւ բռնցքամարտի Եւրոպայի երիտասարդներու (23 տարեկանէն վար) ախոյեանութիւնը:

Հայաստանի հաւաքականը մըրցաշարքին կը մասնակցի 9 բռնցքամարտիկներով, որոնք մետալներու համար պիտի պայքարին 9 տարբեր կշիռներու մրցումներուն:

Մրցաշարքին կը մասնակցին 39 տարբեր երկիրներէ 276 մարզիկներ:

Հայաստանի հաւաքականը կը ներկայացնեն հետեւեալ մարզիկները.

50 քկ - Յովհաննէս Յարութիւնեան
55 քկ - Վաղարշակ Քէյեան
60 քկ - Էրիք Արստամեան
65 քկ - Արգիշտի Յակոբեան
70 քկ - Եուրա Բաբլումեան
75 քկ - Արշակ Բաբլումեան
80 քկ - Ալիք Յովհաննիսեան
90 քկ - Դաւիթ Սիմոնեան
90 քիլոկրամէն վեր - Իշխան Յովսէփեան

Այլ հայ բռնցքամարտիկ մըն ալ՝ Գոռ Սահակեան, իր մասնակցութիւնը կը բերէ այս մրցաշարքին՝ հանդէս գալով Վրաստանի հաւաքականին հետ եւ պիտի մասնակցի 60 քկ կշիռի մրցումներուն:

«ԷՆ. ՊԻ. ԷՅ.»

12 ՄՐՑՈՒՄՆԵՐ ՅԱՂԹԵԼԷ ԵՏՔ ՍՓԸՐԶ ՊԱՐՏՈՒԵՑԱՒ ՓԻՍԹԸՆՉԷՆ՝ 105-93 ԱՐԴԻՒՆՔՈՎ

«Էն. Պի. Էյ.»-ի մրցումները շարունակուեցան երէկ, եւ անցեալ տարուան փոխախոյեան Սան Անթոնիօ Սփըրզ 12 յաջորդական յաղթանակներէ ետք 105-93 արդիւնքով պարտութիւն կրեց Տիթրոյիթ Փիսթընզէն, իր դաշտին վրայ:

Քէյտ Քանինկհեմ 27 կէտ նշանակեց ի նպաստ Տիթրոյիթի, որ 9-րդ յաղթանակը արձանագրեց 13-րդ մրցումին:

Վիքթոր Ուեմպանեամա 25 կէտ եւ 18 ռիպաունտ ձեռք ձգեց ի նպաստ Սփըրզի, որ տարեշրջանի 3-րդ պարտութիւնը կրեց իր 15-րդ մրցումին:

Անցեալ տարուան ախոյեան Նիւ Եորք Նիքս 111-102 արդիւնքով յաղթեց Թորոնթօ Ռեփթըրզին: Ճէյլըն Պրանսըն 31 կէտ նշանակեց ի նպաստ Նիքսի, որ 8-րդ յաղթանակը արձանագրեց 14-րդ ելոյթին:

Մինեսոթա Թիմպըրվուլվզ 106-105 արդիւնքով շատ դժուար յաղթանակ մը արձանագրեց Փորթլենտ Թրէյլ Պլէյզըրզի դէմ: Այօ Տոսունմու 30 կէտ նշանակեց ի նպաստ Մինեսոթայի, որ 11-րդ յաղթանակը արձանագրեց իր 15-րդ ելոյթին:

Ստորեւ երէկուան արդիւնքները.

Լոս Անճելըս Լէյքըրզ - Չարլոթ Հոռնեթց 118-114
Թորոնթօ Ռեփթըրզ - Նիւ Եորք Նիքս 102-111
Սան Անթոնիօ Սփըրզ - Տիթրոյիթ Փիսթընզ 93-105
Մինեսոթա Թիմպըրվուլվզ - Փորթլենտ Թրէյլ Պլէյզըրզ 106-105
Լոս Անճելըս Քլիփըրզ - Եութա Ճեզ 107-132

ԱԶԳԵՐՈՒ ԼԻԿԱ

ՓՈՐԹՈՒԳԱԼ ԵՒ ՆՈՐՎԵԿԻԱ ԱՒԱՐՏԵՑԻՆ ԻՐԵՆՑ ԽՄԲԱԿԻ ՄՐՑՈՒՄՆԵՐԸ

6-րդ շաբթուան մրցումները վերջ գտան երեքշաբթի գիշեր, երբ Փորթուգալի կողքին Նորվեկիա իր կարգին ապահովեց Ազգերու լիկայի վերջին տոմսը՝ պարտութեան մատնելէ ետք Դանիան՝ Քոփենհակընի մէջ:

Դանիա, որ գրեթէ ապահոված էր իր 2-րդ դիրքը, 2 արագ կոլեր նշանակեց 11-րդ եւ 14-րդ վայրկեաններուն՝ Հոյլունտի եւ Հոյպերկի միջոցով: Սակայն Նորվեկիա 3 կոլեր նշանակեց, կարեւորագոյն կոլը՝ 96-րդ վայրկեանին, շնորհիւ Էրլինկ Հաալանտի (փենալթի)՝ գերազանցելով Դանիոյ 9 կէտերուն, իրար դէմ երկու մըրցումներն ալ յաղթելու շնորհիւ:

Փորթուգալ 2-3 արդիւնքով յաղթեց Կալեսի մէջ, ոչ դիւրին մըրցումէ մը ետք: Այժմ 8 խումբերն ալ պատրաստ են վաղուան վիճակաձգութեան:

Ֆրանսա, Գերմանիա, Անգլիա եւ Փորթուգալ գրաւած են իրենց խմբակներուն առաջին դիրքերը, մինչ Պելճիքա, Նետերլանտներ, Սպանիա եւ Նորվեկիա Բ. դիրքերը գրաւած են:

Վաղը կէսօրին Նիոնի մէջ (Զուիցերիա) տեղի կ'ունենայ վիճակաձգութիւնը: Նոյն խմբակէն խումբեր իրար դէմ չեն կրնար մրցիլ, իսկ քառորդ աւարտականի մրցումները տեղի կ'ունենան 25-էն 27 մարտին (երթ) եւ 28-էն 30 մարտին (դարձ):

Կիսաւարտականներն ու աւարտական մրցումները տեղի կ'ունենան յունիս 9-էն 13:

ՊԱՅՐԱՄՈՎ. «ԹՐԻՓՓ-Ի ՄՈՒՏՔԻ ԵՒ ...»

Շարունակուած Ա. էջէն

«Ազրպէյճանի Հանրապետութիւնը գործնականին մէջ աւարտին կը հասցնէ փոխադրամիջոցային նախագիծերու իրականացումը իր տարածքին մէջ՝ թէ՛ ինքնաշարժային, թէ՛ ալ երկաթուղային ճամբաներու ոլորտին մէջ: Երկաթուղին մինչեւ Հայաստանի հետ սահման հասցնելու աշխատանքները կ'ընթանան արագացուած կշռոյթներով, եւ յաջորդ տարւան սկիզբին այդ հոլովոյթը պիտի աւարտի», աւելցուցած է Ճէյհուն Պայրամով:

ԱՅՍՕՐ ՓՈՒԹԻՆ...

Շարունակուած Ա. էջէն

«Անշուշտ, այստեղ (ԱՓԵՔ-ի վեհաժողովին մէջ, «Ա.») Ռուսիոյ, Չինաստանի եւ Միացեալ Նահանգներու ղեկավարներուն հանդիպումին նկատմամբ մեծ եւ ուժեղ հետաքրքրութիւն կայ, եւ շատեր զայն պատմական կարեւորութիւն ունեցող խորհրդանշական իրադարձութիւն կը նկատեն, որովհետեւ այս երեք պետութիւնները կրնան միացեալ կերպով աշխարհաքաղաքականութեան մէջ կարեւոր հարցեր ճշդել», ըսաւ Տմիթրիեւ:

Փութին իր կարգին ԱՓԵՔ-ի ժողովի ընթացքին իր արտասանած խօսքին մէջ յայտնեց, որ Թրամփի եւ Շիի հետ սպասուող եռակողմ հանդիպումէն «հաւանական մեծ օգուտներ կը նախատեսէ»:

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՖԵՏԵՐԱՍԻՈՆԸ...

Շարունակուած 7-րդ էջէն

Գլխաւոր փոփոխութիւնը Վարագդատ Լալայեանի (110 քիլոկրամէն վեր) բացակայութիւնն է: Ան նախապէս ընդգրկուած էր մասնակիցներու ցանկին մէջ: Վերջերս, Չինաստանի Նինպօ քաղաքին մէջ տեղի ունեցած աշխարհի ախոյեանութեան մրցումներուն, հայ ծանրաբարձը երկամարտի արդիւնքով նուաճած էր պրոնզէ մետալ՝ ձեռք ձգելով 457 քկ (210+247) կշիռք:

Բացի Լալայեանէն, ցանկէն դուրս մնացած են նաեւ Հայաստանի աղջկանց հաւաքականի ներկայացուցիչներ Էմմա Պօղոսեանն ու Լիանա Գիւրճեանը, որոնք պիտի մասնակցէին 86 քկ կշիռքի մրցումներուն:

Փոփոխութիւններու պատճառները առայժմ յայտնի չեն: Վիրաւորուելու, մասնակցութենէ հրաժարելու կամ այլ հանգամանքներու հաւանականութեան վերաբերեալ պաշտօնական տեղեկութիւններ չեն հրապարակուած:

Կրնայ ըլլալ մարզիկներուն անուններուն բացակայութիւնը առայժմ չի նշանակեր, որ անոնք վերջնականապէս հրաժարած են մրցաշարքին մասնակցելէ:

Հրապարակուած են նաեւ անուններ հայկական ծագում ունեցող մարզիկներու, որոնք կը ներկայացնեն այլ երկիրներու հաւաքականներ:

Գոռ Մինասեան Պահրէյնը կը ներկայացնէ եւ մաս կը կազմէ 110 քիլոկրամէն վեր կշիռի ցանկին:

Արթուր Բաբայեան կը ներկայացնէ Ռուսիան, մինչեւ 110 քկ կշիռի մրցումներուն: Ողիմպիականի զտումի առաջին մրցաշարքը, ինչպէս նշեցինք, տեղի կ'ունենայ Քաթարի մայրաքաղաք Տոհայի մէջ, 7-էն 16 դեկտեմբերին:

Ծանրաբարձութեան միջազգային ֆետերասիոնը իր վերջնական արձանագրութեան թուական որոշած է 23 նոյեմբերը, այդ ընթացքին մասնակիցներու կազմը հաւանաբար փոփոխութիւններ կրէ:

ԼԱՒՐՈՎ. «ՖՐԱՆՍԱՅԻ...»

Շարունակուած Ա. էջէն

նորոգութեան նպատակով Ֆրանսացի զինուորներու «շատ սահմանափակ» տեղակայում գոյութիւն ունի:

«Կռուելու որեւէ մտադրութիւն գոյութիւն չունի, ի տարբերութիւն Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարարի այսօր առաւօտ ըսածին, որ անհեթեթ յայտարարութիւն է», ըսաւ ան:

ՎԱՏԵՖՈՒԼ. «ԵՍ ՇԱՏ ՊԻՏԻ ՈՒԶԷԻ...»

Շարունակուած Ա. էջէն

միջանցքները կարելիութիւններ կը բանան Հայաստանի եւ Ազրպէյճանի միջեւ խաղաղ գործընթացի համար:

«Երկու երկիրներն ալ օգտուեցան Ուաշինկթընի մէջ այդ պատմական կարելիութենէն: Ես շատ պիտի ուզէի, որ խաղաղութեան պայմանագիրը վերջապէս ստորագրուի եւ ուժի մէջ մտնէ», յայտարարած է Վատեֆուլ:

Նախքան այդ, ԱՓԱ հաղորդած էր, որ Պայրամով եւ Վատեֆուլ ունեցած են ընդլայնուած կազմով հանդիպում, որուն ընթացքին քննարկած են Ազրպէյճան-Գերմանիա յարաբերութիւններու ներկայ վիճակը, երկկողմանի համագործակցութեան ընդլայնման հեռանկարները, ինչպէս նաեւ շրջանային ու միջազգային օրակարգի հիմնական հարցերը:

Նախարարները միտքեր փոխանակած են շրջանային հարցերու, ներառեալ Ազրպէյճանի եւ Հայաստանի միջեւ յարաբերութիւններու կարգաւորման հոլովոյթի, ինչպէս նաեւ միջազգային կազմակերպութիւններու ծիրին մէջ համագործակցութեան հարցերու շուրջ:

Ճէյհուն Պայրամով տեղեկացուցած է «բռնագրաւումէն ազատագրուած տարածքներուն մէջ» իրականացուող վերականգնողական աշխատանքներու, նախկին հարկադիր վերաբնակներու վերադարձի եւ ականային սպառնալիքի առնչուած դժուարութիւններու մասին:

ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ԿԱՐԾ...

Շարունակուած 2-րդ էջէն

քաղաքական նշանակութիւն, որովհետեւ Հզբպալլան կը ձգտէր ուղերձ յղել Իրաքի նոր կառավարութեան եւ վերահաստատել իր դիրքը Լիբանանի քաղաքական դաշտին ու շրջանային յարաբերութիւններուն մէջ»:

●«ԼԵՊԱՆՈՆ ՓԱՅԼՋ». «Քլէյաաթի օդակայանին բացումը յետաձգող հիմնական խոչընդոտը էջուղիի վրայ վերանորոգման կարիք ունեցող 15 թեքնիք խընդիրներն են, որոնք մինչեւ օրս խոչընդոտած են անոր շահագործման համար անհրաժեշտ թեքնիք հաստատումներու ստացումը: Տեղեկութեան համաձայն, սկզբնական գործողութիւնները պիտի սահմանափակուին միջին չափի «Էմրպայէր» տիպի օդանաւերով, որոնք կրնան 80-էն 120 ճամբորդ տեղաւորել, եւ մեծ օդանաւերը բացառուած են»:

●ԸՆԿԵՐՎԱՐ յառաջդիմական կուսակցութեան նախկին ղեկավար Ուալիտ Ժոմպլաթ «Էքս»-ի վրայ գրեց. «Ուղերձը հասաւ, ծառայութիւններու եւ անոնց գործակալներուն ուղերձը»:

●ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ նախագահ Ժոզեֆ Աուն երէկ ընդունեց Լիբանանեան ուժեր կուսակցութեան ղեկավար Սամիր Ժաճժաճի պատուիրակ երեսփոխան Մըլհեմ Ռիաշին եւ անոր հետ քննարկեց երկրի ընդհանուր կացութիւնն ու արդիական նիւթեր:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՒԱՔԱԿԱՆԸ ՊԻՏԻ ՄՆԱՅ...

Շարունակուած 7-րդ էջէն

Օրինակ՝ Հայաստանի խմբակին եթէ մաս կազմեն Էսթոնիա, Մոլտովա, Սան Մարինօ, Ճիպրալթար եւ Լիխթընշթայն, Հայաստան երկու մրցում պիտի կատարէ Սան Մարինոյի դէմ (նոյն անօթին մաս կազմելուն համար), իսկ մէկական մրցում՝ մնացեալ խումբերուն դէմ, «Չեմփիընզ լիկ»-ին նման մէկ դաշտէն դուրս եւ մէկ դաշտին վրայ:

Հետաքրքրական պիտի ըլլայ 2028-2029 տարեշրջանի Ազգերու լիկան, որուն արդիւնքներու հիման վրայ եւրոպական հաւաքականներու բաշխումը պիտի կատարուի 2030-ի Մոնտիալի զտումներու երկու մակարդակներու միջեւ:

«Եու. Է. Էֆ. Ա.»-ն հաստատեց, որ երկու մակարդակի զտումի մրցումները մէկ նպատակ ունին՝ կըրճատել մակարդակով տարբեր հաւաքականներուն միջեւ հանդիպումներու թիւը:

2030-Ի ՄՈՆՏԻԱԼԻ ՁՏՈՒՄԻ ՓՈՒԼԻ Ա. ԼԻԿԱ

Ասոր կը մասնակցին Ազգերու լիկայի 2028-2029 տարեշրջանի Ա. եւ Բ. կարգերուն ներկայացող 36 հաւաքականները:

36 խումբերը կը բաժնուին 3 խմբակներու (12 խումբ ամէն խմբակի մէջ), իւրաքանչիւր հաւաքական 6 մրցում կը կատարէ 6 տարբեր մըրցակիցներու դէմ:

Լաւագոյն խումբերը ուղղակի կը հասնին Մոնտիալին, իսկ մնացեալ խումբերը կարելիութիւն կ'ունենան պայքարելու մնացեալ տոմսերուն համար, փլէյ օֆի միջոցով:

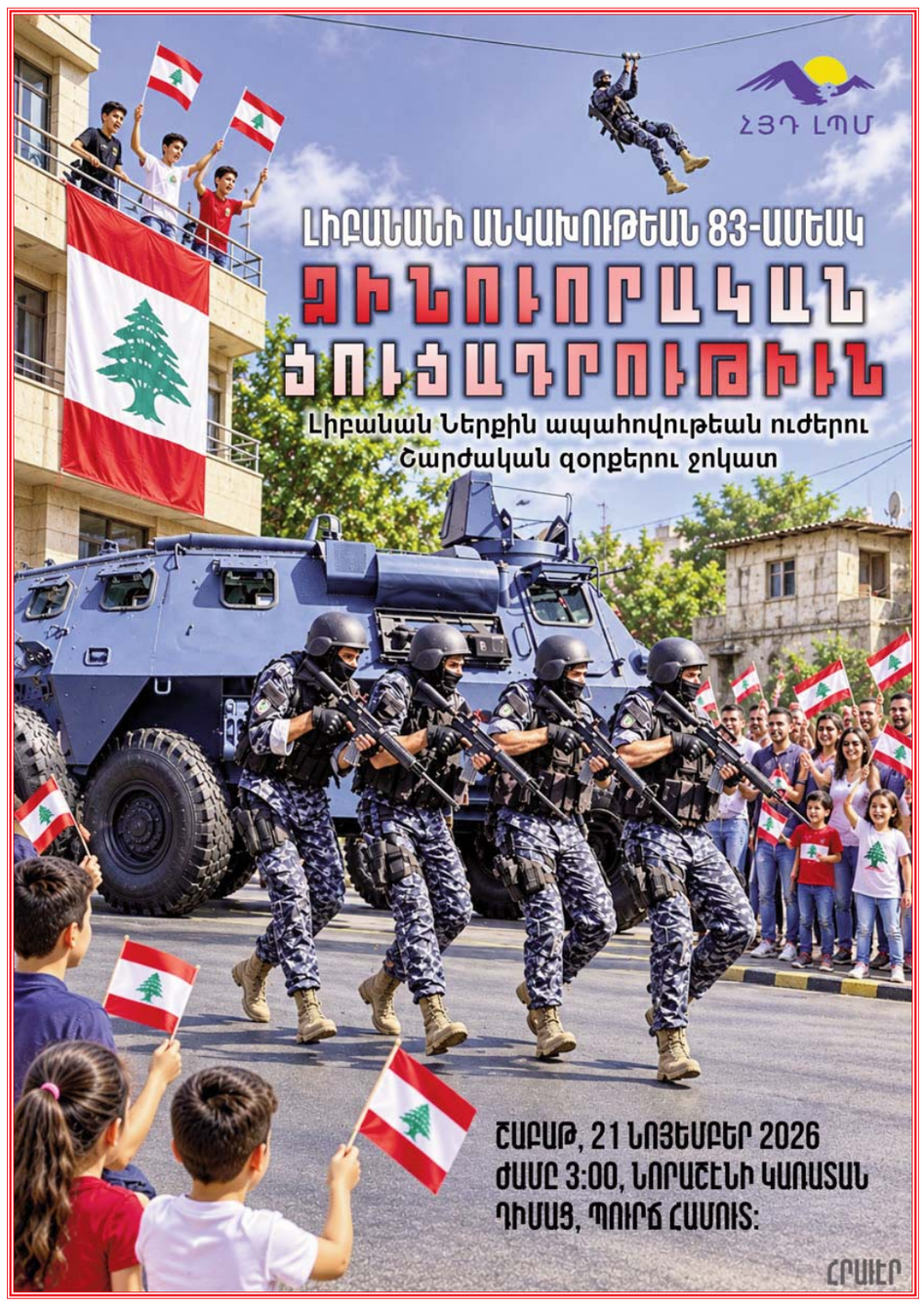
2030-Ի ՄՈՆՏԻԱԼԻ ՁՏՈՒՄԻ ՓՈՒԼԻ Բ. ԼԻԿԱ

Ասոր կը մասնակցին Ազգերու լիկայի 2028-2029 տարեշրջանի Գ. կարգի 18 կամ 19 հաւաքականներ:

Ձեւաչափը պիտի ըլլայ Ազգերու լիկայի նոր ձեւին նման, ուր երեք խմբակներու պիտի բաժնուին խումբերը, որոնց լաւագոյնները պիտի հասնին փլէյ-օֆի հանգրուան:

Ասիկա ուրեմն շատ կարեւոր է մանաւանդ Հայաստանի համար, որ Ազգերու լիկայի մրցումներուն լաւ արդիւնք ձեռք պէտք է ձգէ, որպէսզի համեմատաբար աւելի բարձր դասուելով աւելի դիւրին (համեմատաբար) մրցակիցներ կարենայ ունենալ Մոնտիալի զտումի մրցումներուն:

ԱՅՍՕՐ՝ «ՎԱՆԱՅ ՁԱՅՆ»-ԷՆ
Radio Voice of Van - Վանայ Ձայն FM: 94.7 եւ 95 MHz

7.00- Քայլերգներ
7.03- Առաւօտ լուսոյ / Բարի լոյս
7.15- Հանդարտ երգեր
7.30- «Բարեւ»
8.30- Լուրեր - Առողջապահական խորհուրդ
9.00- «Բարեւ» հարցազրոյց. հիւր՝ Յասմիկ Դանիէլ **(ուղիղ՝ դիմատետրով)**
9.30- «Բարեւ»
10.00- Ժողովրդային երգեր
10.30- Հայկական աշխարհի Լուրեր
10.45- ՀՅԴ 136-ամեակ (ընթերցումի նիւթ)
11.00- Հայրենի սիրուած երգեր
12.00- «Հայագիտակ» («Եթովպիա-էն Ֆրանսա՝ յանուն Հայաստանի պետականութեան»)
12.20- Սփիւռքահայ երգիչներու աշուղական կատարումներ
1.00- Ազգային-հայրենասիրական երգեր
1.30- Լուրեր - Առողջապահական խորհուրդ
2.00- «Յիշատակելիները» (Յովհաննէս Յովհաննիսեան)
2.05- Ցեղափոխական երգեր
2.30- ՀՅԴ 136-ամեակ (ընթերցումի նիւթ)
3.00- «Քըլ եոմ պիոյմու» **(ուղիղ՝ դիմատետրով)**
4.00- «Մուպատարաթ». հիւր՝ Ժանէթ Մաթար **(ուղիղ՝ դիմատետրով)**
4.30- Արաբերէն երգեր
5.00- «Վանայ Ձայն»-ը երեկոյեան
5.05- «Լիբանանահայ թատրոնը» (Մարալ Մխսեանի հետ)
5.30- Խանդավառ երգեր
6.30- Լուրեր - Առողջապահական խորհուրդ
6.50- ՀՅԴ 136-ամեակ (ընթերցումի նիւթ)
7.00- «Հաւատք եւ կեանք». նիւթ՝ «Ընտանեկան սրբութիւն» (առցանց հիւր՝ Արմէն Վրդ. Գալաճեան)
8.00- Օրուան երգիչ (Հայկ Յուսանեան)
8.30- Juke Box
9.00- Դասականներ
9.30- Հայկական աշխարհի լուրեր (կրկ.)
9.45- ՀՅԴ 136-ամեակ (ընթերցումի նիւթ)
10.30- Երգչախմբային կատարումներ
11.00- Աշուղական երգեր
12.00- «Յիշատակելիները» / Ցեղափոխական երգեր
2.00- Սփիւռքահայ երգիչներու կատարումներ
3.00- Կրկնութիւններ
5.00- Այլազան երգեր
6.00- Հանդարտ երաժշտութիւն

Ձեր մնայուն ընկերակիցը Radio Voice of Van:Live
DOWNLOAD Google Play App Store